

VUOSIKERTOMUS 2023

**KESKI-SUOMEN
KAUPPAKAMARI**

HHJ

HYVÄKSYTTY
HALLITUKSEN JÄSEN®

Hyväksytty hallituksen jäsen HHJ-kurssi

Mikä HHJ?

Hyväksytty hallituksen jäsen HHJ-kurssi on hallitustyön tehokas ja käytännönläheinen kokonaisuus. Kurssi innostaa aloittamaan ja kehittämään hallitustyöskentelyä sekä tarjoaa uusia ideoita vallitsevien näkökulmien ja toimintatapojen uudistamiseen.

Kenelle?

Hallitustyöstä kiinnostuneille tai jo sitä tekeville. Soveltuu myös hyvin toimitusjohtajille, yrittäjille, johtavassa asemassa oleville, rahoittajille ja kuntayhtiöiden hallitusjäsenille.

Mitä lisäksi?

Kurssi tarjoaa loistavan verkostoitumismahdollisuuden muiden hallitustyötä tekevien tai sitä suunnittelevien kanssa. HHJ-kurssin hintaan kuuluu myös Hyvä hallitustyö -kirja.

Kaikki, mitä sinun tarvitsee tietää hallitustyöstä

HHJ-kurssi 26.9.-24.10.

Lähijaksot

1. jakso 26.9. Hyvä hallintotapa
2. jakso 3.10. Hallituksen ja hallitustyön organisointi
3. jakso 10.10. Strategiatyö
- Ryhmätyö 17.10.
4. jakso 24.10. Yrityksen talouden seuranta ja ohjaus

Paikka: Jyväskylä. Kurssille on mahdollista osallistua myös etäyhteydellä.

Hinta: Kauppakamarin jäsenille 1900 €, muille 2500 €. Hintoihin lisätään alv.

HHJ-kurssi 5.11.-3.12.

Lähijaksot

1. jakso 5.11. Hyvä hallintotapa
2. jakso 13.11. Hallituksen ja hallitustyön organisointi
3. jakso 19.11. Strategiatyö
- Ryhmätyö 26.11.
4. jakso 3.12. Yrityksen talouden seuranta ja ohjaus

HHJ-puheenjohtajakurssi 21.-22.11.

Paikka ja aika: Jyväskylä. Torstai 21.11. klo 11.00-16.45 ja perjantai 22.11. klo 8.00-16.15.

Hinta: Kauppakamarin jäsenille 1900 €, muille 2500 €. Hintoihin lisätään alv.

KESKI-SUOMEN
KAUPPAKAMARI

HALLITUS
PARTNERIT

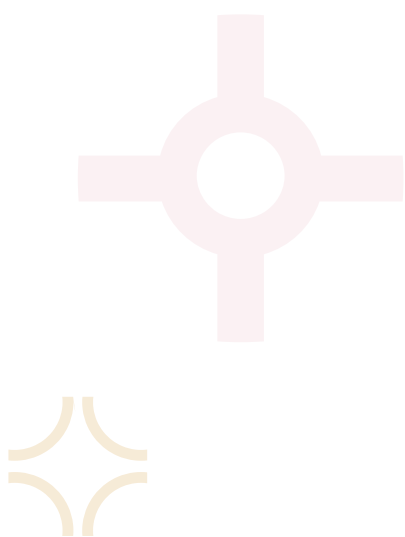
Lisätiedot ja ilmoittautuminen:

kskauppakamari.fi/koulutukset

Tuula Rahikainen, puh. 050 473 1775
tuula.rahikainen@kskauppakamari.fi

VUOSIKERTOMUS 2023

**KESKI-SUOMEN
KAUPPAKAMARI**

KESKI-SUOMEN KAUPPAKAMARIN VUOSIKERTOMUS 2023 SISÄLLYSLUETTELO

- 7 Keski-Suomen kauppakamarin vaikuttaminen 2023
- 10 Pääkirjoitus
- 12 Toimitusjohtajan katsaus vuoden 2023 toimintaan
- 14 Talouskatsaus
- 15 Jäsenen muistilista
- 16 Maksuton neuvontapalvelu jäsenille
- 18 Tapahtumia elinkeinoelämän kentältä
- 24 Kauppakamari on yhtä kuin jäsenet
- 26 Keski-Suomen väestörakenteen muutokseen voidaan vastata työperäisellä maahanmuutolla
- 28 Keski-Suomi profiloitui kyberturvallisuuskeskittymäksi
- 30 Vastuullisuuden edistäminen on tärkeä osa kauppakamariryhmän toimintaa
- 35 Jäsenmaksuperusteet 2023
- 36 Keski-Suomen kauppakamarin tuloslaskelma ja tase
- 38 Keski-Suomen kauppakamarin henkilöstö 2023
- 39 Keski-Suomen kauppakamarin hallitus 2023
- 40 Keski-Suomen kauppakamarin valtuuskunta 2023
- 41 Keski-Suomen kauppakamarin valiokunnat 2023
- 47 Keski-Suomen kauppakamarin jäsenet 2023

KESKI-SUOMEN KAUPPAKAMARI

JÄSENYYS

Jäsenedut
yrityksesi
hyödyksi

9
VALIOKUNTAA

870
JÄSENTÄ

33 000
VAIKUTTAJAA

Jäsenyys
on merkki
luotetta-
vuudesta

AJANKOHTAISTIETO

Jäsenenä saat 7 kertaa vuodessa ilmestyvän uutiskirjeen sekä Kauppakamari-lehden 4 kertaa vuodessa

OSAAMINEN

Järjestämme vuosittain noin 50 koulutusta, jotka jäsenemme saavat etuhintaan

VERKOSTOT

Kauppakamarin tilaisuuksissa pääset laajentamaan kontaktiverkostoasi

NEUVONTA

Neuvontapalvelua laki- ja talousasioissa – maksutta

ELINVOIMA

Huolehdimme, että yritysten kilpailukyky ja toimintaympäristö ovat elinvoimaisia

VAIKUTTAMINEN

Valiokuntiemme kautta pääset vaikuttamaan yrityksesi toimintaympäristöön ja edunvalvontaan

KANSAINVÄLISYYS

Kauppakamariverkoston avulla saat kansainvälisen osaamisen yrityksesi käyttöön

ULKOMAANKAUPAN ASIAKIRJAT

Jäsenenä saat ATA Carnet -tulliasiakirjat puoleen hintaan. Toimitamme myös muut asiakirjat joustavasti ja nopeasti

ONLINE- TIETOPANKKI

KauppakamariTiedosta saat palkka-, kirjanpito-, ALV-, vero- ja ulkomaankaupan kansiot ajantasaisina tietolähteinä jäsenetuhintaan

TUTKIMUKSET JA SELVITYKSET

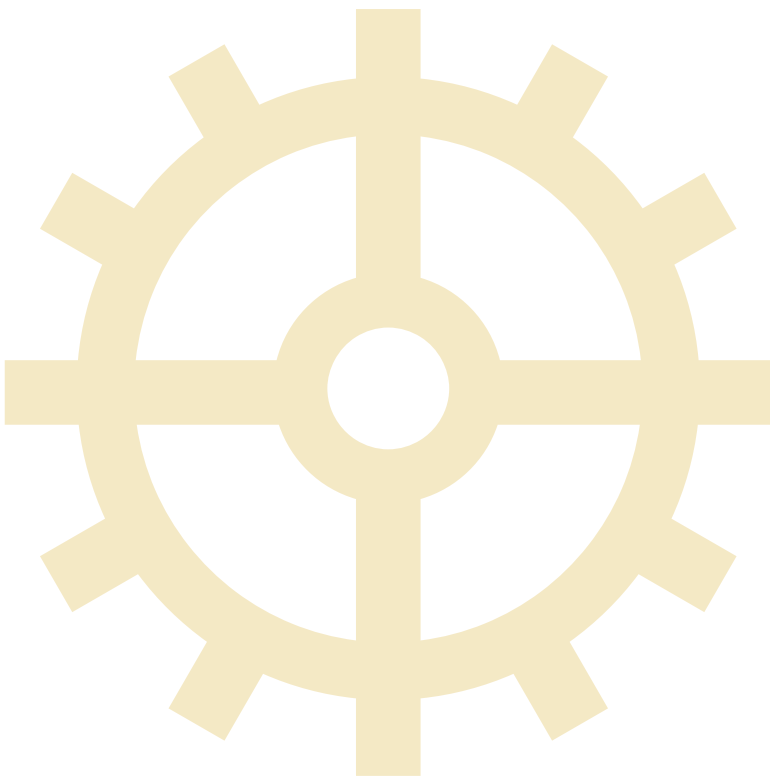
Kauppakamari on mukana mm. alueiden kilpailukykyä, verotusta ja suhdanteita koskevissa tutkimuksissa ja selvityksissä

ALUEELLISESTI

● VALTAKUNNALLISESTI

● GLOBAALISTI

Kysyttävää? Ota yhteyttä Pia Naukkariseen, pia.naukkarinen@kskauppakamari.fi

KESKI-SUOMEN KAUPPAKAMARI

Keski-Suomen kauppakamarin vuosikertomus 2023

Päätoimittaja

Viivi Sakkara

Toimitus

Viivi Sakkara,
Keski-Suomen kauppakamari

Taitto

Viivi Sakkara

Kuvat

Viivi Sakkara, ellei toisin mainita

Graafinen ilme

Pekka Sell Graphics

Paino

Jyväskylän Siirtopaino

Keski-Suomen kauppakamari

Kauppakatu 28 B, 40100 Jyväskylä
puh. 010 322 2380
kskauppakamari.fi
etunimi.sukunimi@kskauppakamari.fi

Ari Hiltunen

toimitusjohtaja
040 058 3210

Viivi Sakkara

viestintäpäällikkö
050 439 6170

Pia Naukkarinen

palvelupäällikkö
050 555 9915

Tuula Rahikainen

koulutuspäällikkö
050 473 1775

Merja Honkanen

markkinointisuunnittelija
050 439 3005

Vuosikertomus on sähköisessä
muodossa Keski-Suomen
kauppakamarin verkkosivuilla
www.kskauppakamari.fi

Keski-Suomen kauppakamarin vaikuttaminen 2023

Teemme Keski-Suomesta paremman yrityksille!

digitaalisuus

KASVU JA KANSAINVÄLISTYMINEN

Rohkaisemme jäseniämme kasvuun ja kansainvälistymiseen. Järjestämme koulutuksia ja tilaisuuksia kansainvälistymisteemalla. Jaamme kansainvälistymisen menestystarinoita ja tarjoamme verkoston kansainvälistymiseen.

OSAAMINEN

Haluamme kannustaa jäseniämme osaamisen kehittämiseen ja jatkuvaan oppimiseen. Järjestämme koulutuksia myynnin ja markkinoinnin, kansainvälistymisen, talouden ja verotuksen, johtamisen ja esimiestyön, hallitustyöskentelyn sekä juridiikan teemoista. Teemme vaikuttamistyötä osaajien saamiseksi yrityksiin muun muassa siten, että ulkomaisen työvoiman saatavuus on tulevaisuudessa yrityksille helpompaa ja nopeampaa.

ELINVOIMAINEN KESKI-SUOMI

Vaikutamme ja viestimme sen puolesta, että Keski-Suomi on parempi paikka yrityksille. Pidämme yllä ja lisäämme yritysmuotoisuutta. Teemme aktiivisesti yhteistyötä alueen muiden toimijoiden kanssa.

VERKOSTOT

Kauppakamari on yritysten alueellinen, valtakunnallinen ja globaali yhteistyöverkosto. Järjestämme jäsenillemme erilaisia verkostoitumistilaisuuksia. Toimimme eri sidosryhmissä ja yhteistyökumppanina muiden alueen toimijoiden tapahtumissa. Kauppakamarin eri toimialoja läpileikkaavat valiokunnat ovat osa verkostoa ja vaikuttamistyötä.

TOIMIVA INFRASTRUKTUURI JA SAAVUTETTAVUUS

Vaikutamme Keski-Suomen saavutettavuuden puolesta. Edistämme alueemme vetovoimaa parantavia infrahankkeita, kuten Valtatie 4 sekä Valtatie 9 kehittämistä sekä kaksoisraidetta Jyväskylän ja Tampereen välille. Vaikutamme myös lentoliikenteen säilymisen puolesta.

vastuullisuus

Vaikuttaja

- Edistän aktiivisesti yritystoiminnan vireyttä ja maakunnan elinvoimaa.
- Vaikutan verkostoissa ja tuon Keski-Suomen esille eri yhteyksissä.

Vastuullinen

- Kauppakamarilaisena toimin avoimesti ja vastuullisesti ja edistän aktiivisesti vastuullista toimintaa.
- Huomioin toiminnassani ja viestinnässäni yritysten edun lisäksi laajemmin ihmisten, yhteiskunnan ja maapallon hyvinvoinnin.

Tekijä

- Etsin avoimesti uusia mahdollisuuksia.
- Haen kauppakamarin verkostosta kumppaneita mukaan kokeilemaan uusia toimintatapoja.

Luotettava

- Teen, minkä lupaan, läpinäkyvästi!
- Kauppakamari on luotettava ja lisäarvoa tuottava kumppani jäsenilleen.

**KESKI-SUOMEN
KAUPPAKAMARI**

Markkinatalouden ja yrittäjyyden puolesta

- Yritysmuutosten ja -tietoisuuden lisääminen

Kasvavan ja elinvoimaisen Keski-Suomen puolesta

- Sujuva luvitus ja kaavoitus
- Keski-Suomen veto- ja pitovoima
- Vetovoimaiset ja tasokkaat koulutuspalvelut
- Saavutettavuus

Poikkeuksellisten aikojen puhe

Kun neljä vuotta sitten aloitin Keski-Suomen kauppakamarin puheenjohtajana, ei silloin osannut arvatakaan, millaiset ajat meillä oli edessä. Puolet ajasta vietettiin koronassa etäyhteyksin ja toinen puoli koronasta toipumisessa. Kun koronapandemia alkoi näyttää laantumisen merkkejä, syttyi sota Euroopassa. Haastavista ajoista huolimatta yritykset ovat sopeutuneet ja myös hyvää tapahtui näiden vuosien aikana.

Ensimmäinen vuosi puheenjohtajana oli koronan värittävä. Koko maailmaa ravisteli Kiinasta loppuvuodesta 2019 lähtenyt koronavirusepidemia, joka sittemmin laajentui pandemiaksi. Alkuvuosi 2020 näytti hyvältä talouden ja työllisyyden kasvaessa, kunnes epidemia rajoituksineen iski rankasti myös keski-suomalaisiin yrityksiin.

Poikkeusaikoja vaihtelevine rajoituksineen elettiin vuoteen 2022 saakka. Koronapandemian myötä asetetut terveysturvallisuustoimet ja rajoitukset vaativat yrityksiltä sopeutumista.

Kauppakamarit olivat etunenässä ajamassa, että rajoituksista kärsiviä yrityksiä autetaan vaikeiden aikojen yli.

Vuotta 2022 varjosti kriisistä toiseen siirtyminen. Alkuvuonna 2022 päällä oli vielä koronarajoitukset, ja kun rajoituksista viimein päästiin, alkoi 24.2.2022 Venäjän raakaverinen hyökkäyssota Ukrainaan.

Alueemme yrityksillä on ollut auttamishalua Ukrainaan. Keskuskauppakamari koordinoi Ukrainan suurlähetystön pyynnöstä kauppakamareiden jäsenyritysten humanitääristä apua suoraan ja nopeasti sota-alueelle. Keski-Suomen kauppakamari osallistui myös suoraan omalla lahjoituksella. Paikallisesti käynnistimme yhdessä Mannerheimin lastensuojeluliiton Jyväskylän yhdistyksen kanssa keräyksen, jonka tarkoituksena oli tuoda tänne saapuneille ukrainalaisperheille iloa vaikeina aikoina. Tavoite kerättävistä tarvikkeista täyttyi nopeasti ja lahjoituksia tuli yli tavoitteenkin.

Saman vuoden helmikuussa alkanut räjähdysmäinen polttoaineiden hintojen nousu aiheutti haasteita yrityksille. Kauppakamari on ajanut, että kuljetusyrityksiä tulee auttaa vaikean tilanteen yli koronatuikien tapaan.

Myös positiivisia asioita tapahtui näiden vuosien aikana. Monet yritykset ovat toimineet menestyksekkäästi haastavista olosuhteista huolimatta

ja ovat pystyneet sopeutumaan vallitseviin tilanteisiin. Hyviä asioita olivat myös esimerkiksi tietotekniikan diplominsinööriopiskelun alkaminen Jyväskylän yliopistossa ja Jyväskylän lentojen säilyminen.

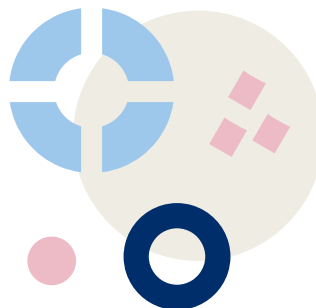
Keski-Suomen kauppakamarin strategiaa kirkastettiin hallitusta ja jäseniä osallistaen. Uuden strategian kiteytimme sloganiin ”markkinatalouden, yrittäjyyden ja Keski-Suomen kasvun puolesta”.

Keski-Suomen kauppakamari edistää alueen ja yritysten menestystä ja kasvua, ja toimimme vapaan markkinatalouden ja yrittäjyyden puolesta. Yritysten menestyksen lisäksi meitä koskettaa laajemmin ihmisten, yhteiskunnan ja maapallon hyvinvointi. Arvomme ovat vaikuttaja, tekijä, vastuullinen ja luotettava.

Kauppakamarin tehtävänä on olla yritysten rinnalla, edistää alueen elinvoimaa sekä pitää huolta ja kehittää, että yrityksillä on mahdollisimman hyvät edellytykset harjoittaa yritystoimintaa.

On ollut hienoa huomata, että poikkeuksellisista ajoista huolimatta Kauppakamarin jäsenyys on yrityksissä koettu tärkeäksi. Keski-Suomen kauppakamarin jäsenmäärä on viime vuosina kasvanut merkittävästi. Jäsenmäärän kasvu kertoo siitä, että kauppakamaria tarvitaan.

puheenjohtajakausi

Haluan osoittaa kiitokseni koko jäsenistölle kuluneista vuosista ja myös kiittää Keski-Suomen kauppakamarin henkilökuntaa ammattitaitoisesta työstä Keski-Suomen elinkeinoelämän hyväksi. Samalla haluan toivottaa mitä parhaita onnea ja menestystä kauppakamarin vuoden 2024 hallitukselle koko Keski-Suomen hyväksi tehtävässä tärkeässä työssä. Tästä on kauppakamarin hyvä jatkaa kohti tulevaa.

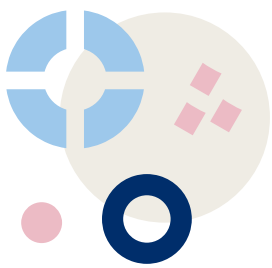
Antti Määttä

Keski-Suomen kauppakamarin puheenjohtaja 2020–2023
toimitusjohtaja, kauppaneuvos,
Osuuskauppa Keskimaa

” Haluan osoittaa kiitokseni koko jäsenistölle kuluneista vuosista ja myös kiittää Keski-Suomen kauppakamarin henkilökuntaa ammattitaitoisesta työstä Keski-Suomen elinkeinoelämän hyväksi.

KUVA: NINA KAVERINEN

Mitä Keski-Suomen kauppakamari sai aikaan vuonna 2023

KUVA: MATIAS ULFVES

Vuosi 2023 oli vauhdikas niin vaikuttamisen ja edunvalvonnan kuin palveluidemme saralla. Kaiken toiminnan tarkoituksena on yritysten toimintaedellytysten parantaminen ja Keski-Suomen elinvoiman edistäminen.

Vuonna 2023 keskiössä on ollut jäsenemme menestyminen, minkä eteen olemme tehneet vaikuttamistyötä ja tarjonneet palveluita. Keski-Suomen kauppakamarilla on kirjoitushetkellä jäseniä 877, mikä on noin kymmenen prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. On erittäin hienoa, että kauppakamari koetaan tärkeäksi ja jäsenmäärämme on kasvanut useita vuosia peräkkäin. Tavoitteenamme on kasvattaa jäsenmääräämme edelleen. Mitä suurempi joukko, sitä vahvempi vaikuttavuus.

Vaikuttamistyön iso tukijalka ovat tekemämme kyselyt jäsenistölle: kyselyiden avulla selvitämme ajantasaisia yritysten näkemyksiä, joita tuomme esille eri yhteyksissä, kuten työryhmissä ja julkisuuden kautta. Vaikutamme yrityksille suotuisalla tavalla

jo suunnittelu- ja valmisteluvaiheessa. Vuonna 2023 toteutimme muun muassa talouskyselyitä, osajakyselyn, matkailuyritysten investointikyselyn ja lentoaikataulukyselyn, EK:n kanssa suhdannebarometria ja olimme mukana Keski-Suomen Aikajanassa. Kiitos vastauksistanne, jokainen vastaus on tärkeä! Vastaamalla vaikutat ja autat meitä vaikuttamistyössä. Mitä suurempi vastaajajoukko, sitä enemmän painoarvoa.

Perinteisesti saavutettavuuden parantaminen on ollut kauppakamarin vaikuttamisen agendalla. Maakuntalentojen turvaaminen on ollut edelleen tärkeä tavoitteemme, ja on erittäin hienoa, että hallitus tukee ostopalveluliikenteellä maakuntalentoja toukokuusta 2024 vuoden 2026 maaliskuun loppuun.

Työvoitto oli myös se, että Keski-Suomen tiehankkeille saatiin rahoitusta: Valtatie 4 Oravaaari saa 7 miljoonaa euroa, Valtatie 4 Leivonmäen pohjoispuoli 14 miljoonaa euroa ja Valtatie 9 Lievestuoreen kohdalla 30 miljoonaa euroa. Kiireellisesti edistettäviin suunnittelukohteisiin nostettiin VT4 Vesitomäen kohdalla (2025), Vt4 Palokan kohdalla (2024) ja Mt642 Äänekosken silta (2024).

VT4 Vaajakosken kohdalla tiesuunnitelma valmistui ja on edelleen Väyläverkon investointiohjelmassa. Tavoitteena on nostaa hanke prioriteettilistalla korkeammalle, ja saada toteuttamispäätös jo tällä hallituskaudella. Myös rahoituksen nosto perusväylänpitoon oli tavoitteemme.

Vuonna 2022 Jämsän seutukunta sekä Joutsan, Keuruun ja Saarijärvi-Viitasaaren seutukunnat nostettiin korkeamman investointituen tukialueeksi 2022–2027. Vuonna 2023 vaarana on ollut menettää investointituet, ja olemmekin vedonneet investointitukien säilymisen puolesta. Otimme kantaa myös sen puolesta, että Jyväskylä otetaan

mukaan strategiseen allianssiin.

Keskisuomalaisissa yrityksissä podetaan edelleen työvoimapolua osamiskyselymme mukaan. Olemme tuottaneet päättäjille runsaasti ajantasaisia tietoa yritysten tilanteesta sekä keinoista tilanteen helpottamiseksi. Järjestimme aiheesta Vaikuttajafoorumia, joka keräsi yritykset ja päättäjät yhteen aiheen ympärille.

Kannustinloukkujen purkaminen osana työvoiman saatavuuden turvaamista on ollut tärkeä tavoitteemme – ansiotuloverotusta kevennetään ja ansiosidonnaista päivärahaa porrastetaan. Spotlight-kumppanuuden avulla olemme tuoneet Keski-Suomen työmahdollisuuksia nuorten tietoisuuteen.

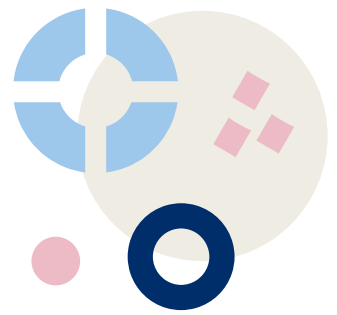
Valiokuntaudistus

Kevään aikana Keski-Suomen kauppakamarissa oli käynnissä valiokuntaudistus, jota toteutettiin yhdessä luottamushenkilöiden kanssa. Uudistustyö aloitettiin tammikuussa valiokuntien yhteisessä Kick off -tilaisuudessa, ja sitä käsiteltiin sekä kauppakamarin hallituksessa että kaikissa valiokunnissa. Keskustelua on käyty siitä, millaiset valiokunnat, valiokuntien kokoonpanot ja toimintatavat palvelevat parhaiten työssä alueemme hyväksi.

Kartoitimme nykyisiltä luottamushenkilöiltä kiinnostuksen jatkaa uudistetuissa valiokunnissa, ja haku uudistuneisiin valiokuntiin avattiin kaikille jäsenille. Uudistustyön tuloksena valiokuntien nimet päivittyivät ja Viestintävaliokunta perustettiin uutena valiokuntana. Valiokunnista voit lukea lisää tämän kirjan tulevilta sivuilta.

Helpotusta vientiin

Kauppakamarin yksi julkisista tehtävistä on ulkomaankaupan asiakirjojen vahvistaminen, jonka tarkoituksena on

sujuvoittaa vientiä Euroopan ulkopuolelle. Kauppakamarien asema ulkomaankaupan asiakirjojen vahvistajana on tunnustettu maailmanlaajuisesti.

Vuonna 2023 Keski-Suomen kauppakamarissa vahvistettiin 1138 vientiasiakirjaa. Laskua viime vuoteen on noin kymmenen prosenttia. ATA carnet'ita, eli väliaikaisia tulliasiakirjoja tavaroiden väliaikaiseen vientiin, myönnettiin 78 kappaletta, mikä on noin 11 prosenttia edellisvuotta enemmän.

Palautekyselyssä vientiasiakirjapalveluiden käyttäjiltä saimme jälleen erinomaiset tulokset: NPS oli 93 ja arvosana 4,9 asteikolla 1–5 asioinnista Keski-Suomen kauppakamarin kanssa. ”Todella nopeaa ja asiantuntevaa palvelua, aina saa tarvittaessa apua ja neuvoja, täyden kympin suoritus!”, sanottiin yhdessä palautteessa. Kiitos kaikille vientiasiakirjapalveluita käyttäneille! Teemme myös jatkossa parhaamme, että vienti on mahdollisimman sujuvaa.

Koulutukset ja tilaisuudet

Vuonna 2023 järjestimme 50 koulutusta ja tilaisuutta, joihin osallistui 1040 yritysten ja organisaatioiden edusta-

jaa. Kauppakamarin koulutukset ja tilaisuudet ovat siis mitä erinomaisempi väylä tutustua muihin alueen yritysten ja organisaatioiden edustajiin ja päättäjiin sekä löytää uusia asiakkaita, yhteistyömahdollisuuksia ja kontakteja. Verkostoitumismahdollisuuksia on tarjottu niin koulutuksissa kuin maksuttomissa tilaisuuksissa, kuten bisnestreffeillä sekä valiokunnissa. Koulutusten palautteiden keskiarvoksi saimme 4,3. Kiitos kaikille palautetta antaneille! Tavoitteenamme on tarjota laadukkaita koulutuskokonaisuuksia ja verkostoitumismahdollisuuksia myös jatkossa.

Viestintä

Tänäkin vuonna yksi tärkeä osa-alue on ollut viestintä kauppakamarin strategian mukaisesti, kuten aktiivinen jäsen-tiedotus yritystoimintaan vaikuttavista muutoksista ja tapahtumista, yritysten näkemysten esiin nostaminen julkisuudessa ja päättäjille sekä yritysmuutteisyyden lisääminen yritystarinoita ja yritysten onnistumisia julkaisemalla. Olemme julkaisseet 4 Kauppakamari-lehteä, 7 uutiskirjettä ja 11 kv-uutiskirjettä. Saimme yli 200 mediaosumaa.

Kansainvälistymispalvelut Keski-Suomessa

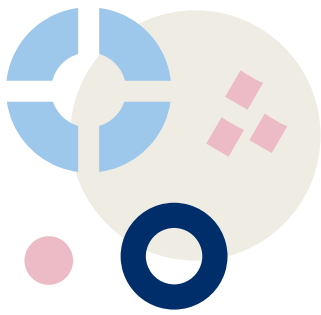
KV-verkostot toimiviksi -hankkeen lopputuloksena julkaistiin kansainvälistymispalvelut.fi -nettisivu, josta löytyy keskisuomalaisia vientiyrityksiä sekä ohjeita kansainvälistymiseen. Tarkoituksena on kannustaa kaikkia vientiä harkitsevia tai tekeviä kansainvälisten markkinoiden valtaamiseen, jos siihen on halua.

Koko toimintamme tarkoitus on keskisuomalaisten yritysten ja maakuntamme menestys ja sen eteen jatkamme tarmokkaasti töitä myös jatkossa. Kiitos aktiiviselle jäsenistölle sekä tietenkin osaavalle ja sitoutuneelle henkilökunnalle, jota ilman tämä kaikki ei olisi ollut mahdollista.

Ari Hiltunen

toimitusjohtaja, Keski-Suomen kauppakamari

Suomi painui taantumaan

Vuosi 2023 oli vaikea talousvuosi, jota leimasi heikkenevä suhdanne. Alkupuoliskolla Suomen bruttokansantuotteen kasvu pystytteli vielä lievästi plusmerkkisenä, mutta syksyllä kokonaistuotanto kääntyi selvään laskuun. Erityisesti rakentamisen ja teollisuuden tilanne heikkeni kesän ja alkusyksyn aikana voimakkaasti. Alustavien tietojen valossa talouden supistuminen jatkui myös vuoden viimeisellä neljänneksellä. Suomi painui siten raskaan vuoden päätteeksi taantumaan, jos käytetään perinteistä kriteeriä, eli kahden peräkkäisen neljänneksen ajan jatkunut tuotannon supistumista.

Luottamuskyseilyissä sekä yritysten että kotitalouksien tunnelmat ovat edelleen heikkoja. Viime kuukausina on kuitenkin nähty jo hentoja merkkejä odotusten pirstymisestä. Näköala on edelleen vaisu ja sumea, mutta ainakin osa vastatuulitekijöistä on toivottavasti asteittain helittämässä jatkossa.

Eräs talousvuoden 2023 isoista teemoista liittyi inflaation rauhoittumiseen, ja toisaalta kiristyneen rahapolitiikan laajempien seurausten konkretisointiin. Suomen talous on eurooppalaisessa vertailussa korkoherkkä. Meillä kotitalouksien asuntolainat on tyypillisesti kytketty vaihtuviin viitekorkoihin. Siten rahapolitiikan muutos on välittynyt voimakkaasti kotimaiseen kysyntään, kun kohonneet lainanhoitokulut ovat syöneet tilaa muulta kulutukselta. Samaan aikaan Suomen yritysraenteessa korostuvat korkotason nousulle alttiit toimialat, kuten investointihöydykkeiden ja välituotteiden tuottamiseen keskittynyt teollisuus sekä rakentaminen.

Vuoden 2023 kuluessa tulikin enenevässä määrin selväksi, että vallitseva rahapolitiikka on Suomen kannalta liian kireää. Onneksi myös euroalueen keskimääräinen inflaatio hidastui lupaavasti vuoden jälkipuoliskolla, mikä viitoittaa tietä korkojen laskulle jatkossa. Kuluvan vuoden edetessä aleneva korkotaso tulee tukemaan suhdanteen elpymistä, mutta on epäselvää, miten syvälle ehditään sukeltaa ennen kuin nousu vauhdittuu. Rahapolitiikan lisäksi vauhtia tullaan saamaan kotitalouksien ostovoiman elpymisestä. Inflaation rauhoittumisen seurauksena on palattu tilanteeseen, jossa palkat nousevat selvästi hintoja enemmän. Vielä tosin kestää pitkään ennen kuin saavutetaan keskipalkkojen ostovoimassa taso, josta lähdet-

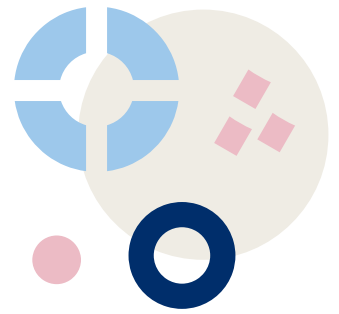
tiin liikkeelle.

Työllisyyskehityksen osalta vuosi 2023 oli vaisuhko, mutta silti odotuksia parempi. Työttömyys kohosi, mutta edelleen ollaan kaukana syvempien taantumajaksojen lukemista. Myös työllisyysaste on laskenut vuoden 2022 loppupuolen huipputasoista, mutta historiallisessa vertailussa työllisyys on silti pysynyt korkeana. Työllisyyden tiputus on toistaiseksi rajoittunut suhdanneherkille toimialoille, kuten rakentamiseen. Laajempaa eskalaatiota ei ole nähty, vaan työllisyystilanne on säilynyt palvelualoilla kohtalaisena. Odotettavissa tosin on, että työllisyyskehitys jatkuu toistaiseksi heikkona, sillä työllisyys reagoi suhdannekäänteisiin viiveellä.

Kokonaisuudessaan taakse jäänyt talousvuosi sujui siis mollivoittoisesti, mutta romahdusta ei nähty. Heikomminkin olisi voinut mennä haastavissa olosuhteissa, mutta tyytyväinen ei toki voi olla, kun talous painuu taantumaan. Lähtökohdat ovat vuoden 2024 alkupuolella ovat edelleen vaikeat, ja erityisesti asuinrakentaminen tulee supistumaan rajusti, mikä laskee bruttokansantuotetta. Odotuksena silti on, että vuoden edetessä kasvun edellytykset paranevat sekä kotimaisen kulutuksen että vientikysynnän osalta.

Jukka Appelqvist

Pääekonomisti
Keskuskauppakamari

Kauppakamari on mukana yrityksesi matkalla – niin myötä- kuin vastamäessä

Muistathan, että olemme täällä jäseniä varten! Meille voi aina soittaa matalalla kynnyksellä – lupaamme olla tukenasi niin hyvinä kuin vaikeina aikoina. Kerro onnistumisista, haasteista tai pyydä vinkkejä! Yrityksistä saatava tieto on arvokasta ja tärkeä lähde vaikuttamistyöhömme. Mitä aktiivisempi olet, sitä enemmän hyödyt. Kutsu meidät kylään tai tule piipahtamaan!

Kauppakamarin jäsenenä olet osa laajaa päättäjien ja yrittäjien verkostoa, osallistut paikallisesti ajankohtaisiin koulutuksiin ja pääset hyödyntämään vahvaa osaamista kansainvälistymisen ja kasvun kentällä. Muista hyödyntää – tule mukaan teemään, vaikuttamaan, oppimaan ja verkostoitumaan!

Jäsenemme suosittelevat!

"Keskeisin elinkeinoelämän kontaktiverkosto Keski-Suomessa"

"Alueen tärkein yritysten verkosto"

"Kauppakamarin kautta ollaan saatu hyviä uusia kontakteja ja yhteistyökumppaneita"

"Hyvä kanava verkostoitumiseen ja hyvät koulutukset"

"Saat uutta ja ajanmukaista tietoa. Myös verkostoituminen on tärkeää ja kauppakamarin kautta tämä on mahdollista"

"Runsaat ja hyvät palvelut pientä korvausta vastaan"

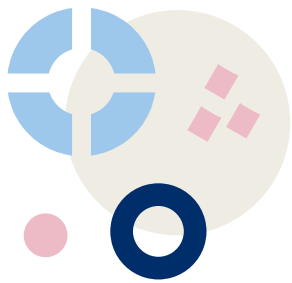
"Kysymyksiin vastataan nopeasti ja asiantuntevasti"

"Helpompi pysyä ajan tasalla yritykseen liittyvistä asioista, kun on taho, joka jakaa tietoa"

"Suosittelen jäsenyyttä yhteistyön, verkoston, ajankohtaisen tiedon saamisen ja mukavien ihmisten tapaamisen vuoksi"

Lue lisää kauppakamarista:
kskauppakamari.fi

Maksuton neuvontapalvelu Keski-Suomen kauppakamarin jäsenille

Keski-Suomen kauppakamarin jäsenenä voit hyödyntää maksutonta neuvontapalvelua esimerkiksi laki-, vero-, GDPR-, työsuhde- ja talousasioissa. Lähetä kysymyksesi neuvonta@kskauppakamari.fi tai ole suoraan yhteydessä yhteistyökumppaneihimme.

ASIANAJO- JA LAKIASIAINTOIMISTOT

Eversheds Asianajotoimisto Oy,
Jyväskylä
Puh. 010 684 1962
www.eversheds.fi

Yhteyshenkilö: **Vesa Kokko**

- oikeudenkäynnit ja välimiesmenettelyt
- yrityskaupat ja -järjestelyt
- työoikeus
- konkurssit ja yrityssaneeraukset
- sopimusoikeus

Asianajotoimisto Toiviainen Oy
Puh. 050 5857760
www.asianajotoiviainen.fi

Yhteyshenkilö:
Asianajaja **Johanna Toiviainen**

- kiinteistö-, rakentamis- ja ympäristöoikeus
- oikeudenkäynnit ja välimiesmenettelyt
- työsuhdejuridiikka
- konkurssit ja yrityssaneeraukset
- yhtiöoikeus
- sopimusoikeus
- vahingonkorvausoikeus

Asianajotoimisto Fenno Oy, Jyväskylä
Puh. 010 504 9000
www.fennolaw.fi

Yhteyshenkilöt:
Jussi Laakkonen ja
Mirja Kattilakoski

- rakentaminen ja asuminen
- ympäristöoikeus
- yrityssaneeraukset ja konkurssit
- oikeudenkäynnit ja välimiesmenettelyt
- yhtiö- ja sopimusoikeus
- tietosuoja
- työoikeus

Asianajotoimisto Pro Juridica Oy, Jyväskylä
Puh. 020 7551 490
www.projuridica.fi

Yhteyshenkilöt:
Juuso Tuppurainen ja
Aino-Kaisu Renko

- kotimainen ja kansainvälinen sopimusoikeus
- yhtiöoikeus ja yritysjärjestelyt
- teknologia, media ja telekommunikaatio
- tietosuoja
- työoikeus
- oikeudenkäynnit ja välimiesmenettelyt

Lecklé Oy
Puh. 020 730 3890
www.leckle.fi

Yhteyshenkilöt:
Riikka Urtti ja **Juho Wallenberg**

- yhtiö- ja sopimusoikeus
- yrityskaupat
- yritysjärjestelyt ja sukupolvenvaihdokset
- arvonnääritykset
- kiinteistöjuridiikka
- yritys- ja henkilöverotus
- kansainvälinen verotus
- arvonlisäverotus
- tietosuoja
- julkiset hankinnat
- IT-oikeus
- työoikeus
- riidanratkaisu ja oikeudenkäynnit
- HR-palvelut

Asianajotoimisto Jantunen, Kaartinen & Siltala Oy, Jyväskylä
Puh. 020 754 5130
www.janlex.fi

Yhteyshenkilöt:
Asianajaja, DI **Juha-Pekka Siltala**
ja asianajaja, KTM **Nina Kaartinen**

- yrityssaneeraukset
- yhtiö- ja sopimusoikeus
- vahingonkorvausoikeus
- konkurssit, perintäasiat
- oikeudenkäynnit
- työoikeus
- rakentaminen ja kiinteistöoikeus
- perintöoikeus ja yleisjuridiikka

Asianajotoimisto Tuomi, Lakka & Metsätähti Oy, Jyväskylä
Puh. 010 322 1890
www.tuomilakka.fi

Yhteyshenkilöt:
Jan-Erik Metsätähti ja
Mikko Tuomi

- liiketoimintasopimukset
- yhtiöoikeus
- riita- ja rikosoikeudenkäynnit ja välimiesmenettelyt
- kansainvälisen kaupan juridiikka
- kiinteistöt, rakentaminen ja ympäristö
- työoikeus
- IPR ja teknologia
- tietosuoja
- yritysjärjestelyt
- yrityssaneeraukset ja konkurssit

Urtti Asianajotoimisto Oy, Jyväskylä
www.urtti.fi

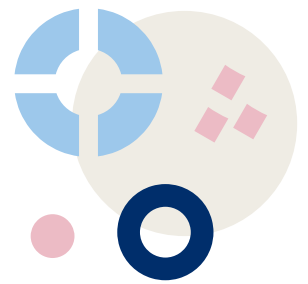
Yhteyshenkilöt:
Asianajaja **Elina Saari** ja asianajaja **Eero Urtti**

- kiinteistöt, rakentaminen ja asuminen
- kaavoitus, ympäristöoikeus ja hallinto-oikeus
- yhtiö- ja sopimusoikeus
- riita- ja rikosoikeudenkäynnit
- yrityssaneeraukset, konkurssit ja perintä
- vahingonkorvausoikeus
- perhe- ja perintöoikeus

Asianajotoimisto Winlaw Oy
p. 0500 542 766
www.winlaw.fi

Yhteyshenkilö:
Marja-Liisa Järvinen

- yhtiö- ja sopimusoikeus
- yritysjärjestelyt ml. sukupolvenvaihdokset ja yrityskaupat
- rahoitus ja pääomamarkkinat
- EU- ja kilpailuoikeus
- julkiset hankinnat
- teknologia
- vero-oikeus
- työoikeus
- maksukyvyttömyys ja tervehdyttäminen
- oikeudenkäynnit ja välimiesmenettelyt

PATENTTITOIMISTOT

<p>Berggren Oy Puh. 010 2272 689 www.berggren.fi</p> <p>Yhteyshenkilö: Virpi Noponen</p> <ul style="list-style-type: none"> · aineettomat oikeudet (IPR) liike-toimintalähtöisesti · keksintöjen tunnistaminen · suojaus ml. patentti, tavaramerki, malli · tutkimukset ja selvitykset ml. toiminnanvapaus · valvonta, riskit, sopimukset · kaupallistaminen 	<p>Genip Oy, Jyväskylä Puh. 045 7733 2100 www.genip.fi</p> <p>Yhteyshenkilö: Jaakko Väisänen</p> <ul style="list-style-type: none"> · teollisoikeuksien käyttöön, hallintaan ja hyödyntämiseen liittyvä neuvonta · keksintöjen, tavaramerkkien ja teollisen muotoilun suojaamiseen liittyvä neuvonta ja toimenpiteet · hakemusten ja rekisteröintien hoitaminen Suomessa ja ulkomailla · neuvonta konflikti- ja riitatilanteissa · patentti- ja merkiväitteiden hoitaminen · laajempi teollisoikeudellinen konsultointi tuotekehityshankkeissa 	<p>Patenttitoimisto Kespät Oy, Jyväskylä Puh. 010 229 2850 www.kespat.fi</p> <p>Yhteyshenkilö: Anssi Kurkinen</p> <ul style="list-style-type: none"> · immateriaalioikeudet yleisesti · patenttioikeus · tavaramerkkioikeus · mallioikeus · edellisiin liittyvät hakemukset ja tutkimukset · neuvontaa sopimusasioissa 	<p>Asianajotoimisto Heinonen Puh. 010 684 14 28 www.heinonen.com</p> <p>Yhteyshenkilö: Petteri Häkkänen</p> <ul style="list-style-type: none"> · kansainväliset asiat · patentit ja hyödyllisyysmallit · tavaramerkit · mallit · domain-asiat
--	--	--	--

KHT-TILINTARKASTUSYHTEISÖT JA -YRITYKSET

<p>Ernst & Young Oy, Jyväskylä Puh. 0400 377 555 www.ey.com/fi</p> <p>Yhteyshenkilö: Hannu Arola</p> <ul style="list-style-type: none"> · taloudelliset asiat · kirjanpito · verotus 	<p>KPMG Oy Ab, Jyväskylä Puh. 020 760 3000 www.kpmg.fi</p> <p>Yhteyshenkilö: Johanna Gråsten</p> <ul style="list-style-type: none"> · tilintarkastus · kirjanpitokysymykset · kotimainen ja kansainvälinen verotus · siirtohinnoittelu · sopimukset · yritys- ja rakennejärjestelyt · talous-, rahoitus- ja IT-neuvonta · organisaation ja henkilöstön kehittäminen · sukupolvenvaihdokset · IFRS-kysymykset · kestävyysraportointi · tietoturva 	<p>SYS Audit Oy, Jyväskylä Puh. 010 420 2250 www.sysaudit.fi</p> <p>Yhteyshenkilöt: Anni Kilpinen ja Teemu Laitinen</p> <ul style="list-style-type: none"> · tilintarkastus · omistajayrittäjien verotus · arvonmääritykset · sukupolvenvaihdokset · yritysjärjestelyt 	<p>TietoAkseli Audit Oy, Jyväskylä Puh. 0400 522 217 www.uhy.fi</p> <p>Yhteyshenkilö: Arto Saarinen</p> <ul style="list-style-type: none"> · tilintarkastus · taloushallinnon erityiskysymykset · välitön ja välillinen verotus · yritysjärjestelyt · arvonmääritykset · omistajan- ja sukupolvenvaihdokset · venäläisen kirjanpidon kysymykset
<p>Tilintarkastus Vihinen Oy, Jyväskylä Puh. 050 5525 244, 050 383 7777</p> <p>Yhteyshenkilöt: Jukka-Pekka Vihinen ja Jaana Sallinen</p> <ul style="list-style-type: none"> · tilintarkastus · omistajayrittäjien verotus · sukupolvenvaihdokset · yritysjärjestelyt 			

NEUVONTAA TIETOSUOJASTA JA TIETOTURVASTA

<p>Tikkasec Oy Puh. 040 152 2628 www.tikkasec.fi</p> <p>Yhteyshenkilö: Pekka Vepsäläinen</p> <ul style="list-style-type: none"> · tietoturvan ja tietosuojan kehittäminen ja koulutus · ISO 27001 · NIS2 · jatkuvuus ja varautuminen 	<p>Asianajotoimisto Pro Juridica Oy, Jyväskylä Puh. 020 7551 490 www.projuridica.fi</p> <p>Yhteyshenkilöt: Juuso Tuppurainen ja Aino-Kaisu Renko</p> <p>KPMG Oy Ab, Jyväskylä Puh. 020 760 3000 www.kpmg.fi</p> <p>Yhteyshenkilö: Johanna Gråsten</p>	<p>Asianajotoimisto Winlaw Oy p. 0500 542 766 www.winlaw.fi</p> <p>Yhteyshenkilö: Marja-Liisa Järvinen</p>	<p>Lecklé Oy Puh. 020 730 3890 www.leckle.fi</p> <p>Yhteyshenkilöt: Riikka Urtti ja Juho Wallenberg</p>
--	---	--	---

Tapahtumia elinkeinoelämän ke

Astetta alemmas -kampanja

Venäjän hyökkäys Ukrainaan aiheutti koko Euroopassa haastavan energiatilanteen. Keski-Suomen kauppakamari oli mukana energiansäästöaloissa ja kannusti kaikkia yrityksiä mukaan Astetta alemmas -kampanjaan. Energiansäästö on erityisen nopea ja vaikuttava keino energiakriisin hillitsemiseen ja rahan säästöön. Kansallisessa Astetta alemmas -kampanjassa ihmisiä, yrityksiä ja muita organisaatioita kannustetaan säästämään energiaa arkisin teoin.

Maakuntalennot jatkuvat

Hallitus päätti jatkaa maakuntalentojen ostoliikennettä. Jyväskylän lentojen jatkumiselle on tarve elinkeinoelämän ja nimenomaan jatkomat-kustuksen näkökulmasta, sillä yritykset tarvitsevat sujuvat yhteydet Suomen rajojen ulkopuolelle.

Vaikuttajafoorumi kokosi yritysedustajat ja päättäjät yhteen osajapulan äärelle

Keski-Suomen kauppakamarin historian ensimmäisessä Vaikuttajafoorumissa yritysten, kuntien ja oppilaitosten edustajat sekä päättäjät etsivät ratkaisuja osajapulaan. Suomen väestö vanhenee ja vähenee, työllisiä on jo nyt Suomessa liian vähän. Tarvitaan muun muassa perheiden pysyvää muuttoa Suomeen, ulkomaalaisten opiskelijoiden sitouttamista sekä kannustinloukkujen purkamista.

TAMMIKUU

HELMIKUU

Kuljetusliike Ville Silvasti mukana Ukrainan jälleenrakentamisessa

Jyväskyläläinen Kuljetusliike Ville Silvasti hoiti merkittävän erikoiskuljetusprojektin joulukuussa 2022 toimitaessaan kolme 176 tonnin painoista muuntajaa Puolan Rzeszowista Ukrainaan. Kuljetuksissa käytettiin Silvastin kuljetuskalustoa sekä suomalaisia kuljettajia. Koko kuljetusyhdistelmän pituus oli yhteensä 45 metriä, kokonaispaino huimat 280 tonnia, renkaita kuljetuskalustossa oli yhteensä 152 ja hevosvoimia autoissa yhteensä 1375. Tähän asti salassa pidetyn, tiukkoja turvatoimia noudattaneen projektin kuljetukset ovat merkittävänä osana tukemassa Ukrainan osittain tuhoutuneen energiajärjestelmän jälleenrakentamista.

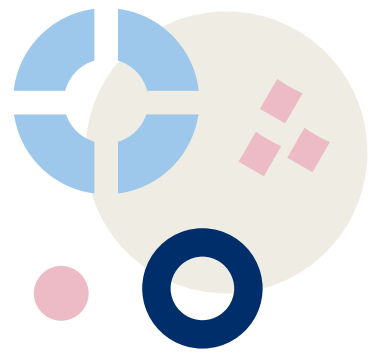
Tuula Rahikainen Keski-Suomen kauppakamarin koulutuspäälliköksi

Palvelukoordinaattorina Keski-Suomen kauppakamarissa reilut 1,5 vuotta toiminut Tuula Rahikainen nimitettiin koulutuspäälliköksi 1.2.2023 alkaen. Tuula vastaa muun muassa maksullisista koulutuksistamme ja monista maksuttomista tilaisuuksista sekä toimii osana vientiasiakirjatiimiä. Tuula kertoo nauttineensa työstään kauppakamarissa.

Keski-Suomi profiloitui kyberturvallisuusosaamisen maakunnaksi

Jyväskylän yliopiston ja Jyväskylän ammattikorkeakoulun rehtorit ovat allekirjoittaneet sopimuksen Suomen kyberosaamiskeskukseen (Finnish Center of Expertise for Cybersecurity, FICEC) toiminnan aloittamisesta. Osaamiskeskuksen tarkoituksena on vahvistaa Suomen kyberturvallisuuden huippututkimusta ja -osaamista.

ntältä 2023

Kyberosaamiskeskus Finnish Center of Expertise for Cybersecurity, FICEC) käynnistyi

Jyväskylän yliopiston ja Jyväskylän ammatti- korkeakoulun käynnistämän keskuksen visiona on kehittyä huippuluokan kansainväliseksi kyberturvallisuuden tutkimus- ja koulutuskeskukseksi, joka vahvistaa erityisesti Keski-Suomen alueen elinvoimaa, mutta osaltaan tukee myös koko Suomen kyberturvallisuusbrändiä. Osaamiskeskuksessa yhdistyy myös vahva yhteistyö elinkeinoelämän kanssa sekä kyky uusimman teknologian soveltamiseen. Keskus aloitti toimintansa 1.4.2023.

Eduskuntavaalit

Kauppakamarit julkaisivat yhteiset eduskuntavaalitavoitteensa "Tulevaisuuden ratkaisut". Tavoitteisiin nostettiin neljä teemaa – osaaminen, vahva julkinen talous ja kannustava verotus, investointien ja vihreän siirtymän vauhdittaminen sekä Suomen saavutettavuus ja logistinen kilpailukyky.

Vuoden 2023 eduskuntavaalien vaalipäivä oli sunnuntai 2.4.2023. Keski-Suomen kansanedustajat 2023–2026 ovat Bella Forsgrén, vihreät, Petri Honkonen, keskusta, Anne Kalmari, keskusta, Kaisa Garedeu, perussuomalaiset, Tomi Immonen, perussuomalaiset, Riitta Mäkinen, SDP, Piritta Rantanen, SDP, Jani Kokko, SDP, Sinuhe Wallinheimo, kokoomus ja Ville Väyrynen, kokoomus.

MAALISKUU

HUHTIKUU

4.4.2023 Suomi liittyi Natoon

Neljäs huhtikuuta 2023 jäi historiankirjoihin ilon päivänä, kun Turkin viimeisenä Nato-maana ratifioitua Suomen, tuli Suomesta puolustusliitto Naton täysjäsen. Nato-jäsenyys vaikuttaa ennen kaikkea turvallisuuteen, mutta myös talouteen. Se tuo luottamusta ja vakautta yritysten toimintaympäristöön. Se taas vaikuttaa kasvuun ja investointeihin. Sillä on vaikutusta myös maariskien eli kansainvälisten toimijoiden suhtautumiseen liiketoimintaan ja matkailuun Suomessa. Keski-suomalainen puolustusvälineteollisuus ja kyberturvallisuusosaaminen ovat nousseet arvoonsa.

Keski-Suomen kauppakamarin toimistopäällikkö Pirjo Melasalmi jäi eläkkeelle

Toimistopäällikkö Pirjo Melasalmi jäi ansaitusti viettämään vapaaneuvottaren päiviä 11.4.2023 alkaen. Pirjon 35 vuoden pitkää ja menestyksekkästä työuraa muun muassa ulkomaankaupan asiakirja- ja hr-tehtävien parissa juhlistettiin työkavereiden ja läheisten asiakkaiden kesken. Päivä oli täynnä iloa, naurua ja muistelua, palkitsemista unohtamatta.

Pirjo on ollut erittäin pidetty työkaveri. Asiakaspalautteissa on korostunut Pirjon erinomainen, joustava, ystävällinen ja nopea palvelu muun muassa ulkomaankaupan asiakirja-asioissa.

Pirjon työ Keski-Suomen elinkeinoelämän hyväksi palkittiin Keskuskauppakamarin 35 vuoden kultaisella ansiomerkillä ja Keskuskauppakamarin ansioristillä. Keskuskauppakamari voi maan elinkeinoelämän tunnustuksena myöntää kauppakamarin ansioristin ansiokkaasta toiminnasta kauppakamarissa elinkeinoelämän toimintaedellytysten kehittämisessä.

Keski-Suomen kauppakamarin 25. Maineteko maailmalla -palkinto Fimpec PMO Oy:lle

Keski-Suomen kauppakamari palkitsee vuosittain Maineteko maailmalla -palkinnolla keski-suomalaisen yrityksen, joka on kasvanut menestyksekkäästi ja vienynt toiminnallaan paikallista osaamista maailmalle. Tänä vuonna palkinto luovutettiin Fimpec PMO Oy:lle, jonka vahvalla uusiutuvan energian osaamisella tuodaan ratkaisuja vähäpäästöisen tulevaisuuden rakentamiseen ympäri maailmaa. Kuvassa vasemmalta alkaen: Keski-Suomen kauppakamarin puheenjohtaja **Antti Määttä**, Fimpec PMO:n perustaja, yli-insinööri **Pekka Salomaa**, toimitusjohtaja **Mikko Turunen**, liiketoimintajohtaja **Jorma Paananen** ja Keski-Suomen kauppakamarin toimitusjohtaja **Ari Hiltunen**.

Jyväskyläläinen Saunarekka kuljetti Käärijän Euroviisuihin – väliaikaiseen vientiin hyödynnettiin ATA carnet'ia

Saunarekan toimitusjohtaja **Niko Nenonen** lupasi yhteisessä illanvietossa Käärijälle, että jos Käärijä valitaan edustajaksi Euroviisuihin, lähtee Saunarekka mukaan. Ja niin siinä kävi. Saunarekan viennissä Li-verpooliin käytettiin kauppakamareiden myöntämää ATA carnet'ia, jonka avulla tavaroita voidaan viedä sopimukseen liittyneisiin maihin tulli- ja verovapaasti korkeintaan yhden vuoden ajaksi. Nenosen mukaan Keski-Suomen kauppakamari palveli ensi kertaa tulli-asiakirjojen kanssa painivaa yritystä maltilla ja asian-tuntevasti. Kuva: Niko Nenonen

TOUKOKUU

Keski-Suomen kauppakamarin valiokunnat uudistuvat – yksi kokonaan uusi valiokunta perustetaan

Kevään aikana Keski-Suomen kauppakamarissa oli käynnissä valiokuntauudistus, jota toteutettiin yhdessä luottamushenkilöiden kanssa. Uudistusta käsiteltiin sekä kauppakamarin hallituksessa että kaikissa valiokunnissa. Kartoitimme nykyisiltä luottamushenkilöiltä kiinnostuksen jatkaa uudistetuissa valiokunnissa, ja haku valiokuntiin avattiin kaikille kauppakamarin jäsenille.

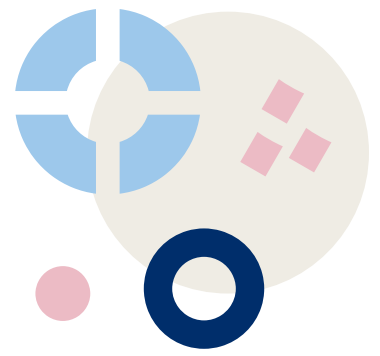
Valiokunnat ja niiden kokoonpanot julkistettiin Keski-Suomen kauppakamarin kevätkokouksessa 31.5.2023. Uudistetut valiokunnat ovat Digivaliokunta, Elinvoimavaliokunta, Finanssi- ja talousvaliokunta, Kasvu- ja kansainvälistymisvaliokunta, Liikenne- ja alueuunnitteluvaliokunta, Matkailuvaliokunta, Osaamis- ja työelämävaliokunta, Teollisuusvaliokunta ja Viestintävaliokunta (uusi).

17 prosenttia vientiyrityksistä kohdannut Venäjä-pakotteiden kiertämisyrityksiä

Pakotteiden tavoitteena on muun muassa torjua pakotteiden kiertämistä ja EU:n pakotteiden alaisten tuotteiden päätymistä Venäjälle tukemaan maan sotataloutta. Kauppakamarit kehottavat vientiyrityksiä olemaan valppaina pakotteiden kiertämisyritysten suhteen. Kauppakamarien vientijohtajakyselyn mukaan 17 prosenttia vientiyrityksistä on kohdannut Venäjä-pakotteiden kiertämisyrityksiä.

Hipposkeskus etenee uudella rakentamismallilla – Fimpec PMO Oy vastaa rakentamisesta

Hippos Ky on sopinut jyväskyläläisen Fimpec PMO Oy:n kanssa Hipposkeskuksen toteuttamisesta projektinjohtopalvelumallilla. Hippoksesta rakennetaan Pohjoismaiden merkittävin liikunnan ja hyvinvoinnin keskittymä, missä alan innovatiivisimmat yritykset ja huippututkimusyksiköt luovat yhdessä uutta, kansainvälisesti menestyvää liiketoimintaa. Hipposkeskukseen on tulossa tiloja noin 20 eri lajille.

Spinnovan kaupallinen tuotanto käynnistyi

SPINNOVA®-kuidun kaupallinen tuotanto Suzanon ja SPINNOVA®n yhteisyritys Woodspinin tehtaalla Jyväskylän Eteläportissa käynnistyi. Tehdas tuottaa ensimmäisenä maailmassa puhdasta puupohjaista tekstiilikuitua. Kuidun valmistuksessa ei käytetä haitallisia kemikaaleja eikä siitä synny jätettä tai mikromuovia. Tuotanto on täysin päästötöntä ja sen ainoa sivutuote on lämpö, josta ylimääräinen kierrätetään Jyväskylän kaukolämpöjärjestelmään. SPINNOVA®-kuitua ovat jo käyttäneet esimerkiksi Adidas, H&M Group ja Marimekko.

Yritysten tarpeet huomioitu hallitusohjelmassa hyvin

Kokonaisuudessaan kauppakamarin tavoitteet ja elinkeinoelämän näkemykset toteutuivat hallitusohjelmassa hyvin. Hallitusohjelmalla vastataan tavoitteisiin kilpailukyvn, työllisyyden ja julkisen talouden parantamiseksi.

Vuoden digitalisaatiotekno -palkinto Jyväskylän ammattikorkeakoululle ja Jyväskylän yliopistolle

Keski-Suomen kauppakamarin Digivaliokunta myöntää vuosittain Vuoden digitalisaatiotekno -palkinnon tunnustuksena digitalisaation saralla menestymisestä. Tänä vuonna palkinto myönnettiin Jyväskylän ammattikorkeakoulun IT-instituutille ja Jyväskylän yliopiston IT-tiedekunnalle, jotka ovat olleet luomassa Keski-Suomeen kyberosaajien keskittymää. Palkinnon vastaanottivat Jyväskylän yliopiston digijohtaja Ari Hirvonen (vas.) ja Jyväskylän ammattikorkeakoulun IT-instituutin johtaja Tero Kokkonen (oik.). Palkinnon jakoi Digivaliokunnan puheenjohtaja Anssi Kuoppala.

KESÄKUU

Keski-Suomen kauppakamari mukana Nuoret keskelle hyvää -haastekampanjassa

Nuorten Suomi haastoi keskisuomalaisia organisaatioita kertomaan, mitä he nuorten eduksi tekevät sekä mitä uutta hyvää he sitoutuvat tekemään jatkossa. Keski-Suomen kauppakamari sitoutui kannustamaan alueen yrityksiä tarjoamaan nuorille työharjoittelu- ja kesätyöpaikkoja, joissa nuorille tarjotaan turvallinen, opettava sekä osallistava kokemus työelämästä, tavoitteena sitouttaa nuoret maakuntaan.

Metsä Group rakentaa 300 miljoonan euron Kerto LVL -puutuotetehtaan Äänekoskelle

Kuva: Metsä Group

Metsä Group rakentaa Äänekoskelle uuden, rakennusteollisuuden käyttämiä palkki- ja levymateriaaleja valmistavan kertopuutehtaan. Kerto® LVL -tuotteet pienentävät merkittävästi rakennusten hiilijalanjälkeä moniin muihin materiaaliveikkeitöihin verrattuna. Investoinnin arvo on 300 miljoonaa euroa, ja tehtaan on arvioitu käynnistyvän loppuvuonna 2026.

Kansainvalistymis- palvelut.fi -sivu avattiin

Suomenkin mitta- puulla ainutlaatuinen vientityökalu, Kansainvalistymis- palvelut Keski-Suomessa -sivu sisältää kansainvalistymisen eri vaiheisiin liittyvää tietoa, kumppaneita ja keskisuomalaisia vientiyrityksiä. Työkalulla on useita käyttötarkoituksia, kuten tuottaa yrityksille maksuton markkinapaikka, helpottaa palveluiden löytymistä oikeaan aikaan, lisätä yhteistyötä yritysten välillä ja toimia tiedonlähteenä ja hakukoneena esim. suurlähetystöille ja muille yhteistyötahoille. Vientityökalu toteutettiin Kv-verkoston toimiviksi -hankkeessa. Hanketta rahoitti Keski-Suomen liitto. Rahoitus on TEM:n AKKE-rahoitus (Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen määräraha)

Jyväskylän kaupunki, Toyota Gazoo Racing WRT ja Toyota Mobility Foundation allekirjoittavat aiesopimuksen yhteistyöstä kohti hiilineutraalia yhteiskuntaa – avaa uuden kehittämiskeskuksen Jyväskylään

Keskiössä on Jyväskylään perustettava uusi TGR-WRT-kehittämiskeskus. TGR-WRT on toiminut Jyväskylän kaupungin läheisyydessä siitä lähtien, kun Toyota palasi FIA:n rallin MM-sarjaan (WRC) vuonna 2017. Uudella kehittämiskeskuksella on keskeinen rooli WRC-toiminnassa, ja lisäksi se on uusi tukikohta ”yhä parempien autojen” kehittämiselle Euroopassa hyödyntäen Jyväskylän alueella käytettävissä olevia vaihtelevapintaisia testiteitä ja olosuhteita. Kehittämiskeskus tähtää hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen TGR-WRT:n WRC-toiminnassa.

Hämeen, Keski-Suomen ja Kuopion alueen kauppakamareiden avoin kirje pääministeri Orpolle kaupunkien strategisesta allianssista

Keski-Suomen Yrittäjät ja Keski-Suomen kauppakamari ovat varmistamassa, että yritysten ääni kuuluu koko alueelta hyvinvointialueen valmistelussa. Alkavan hankkeen tarkoituksena on tuoda yksityisten palveluntuottajien näkökulmaa hyvinvointialueen toimintojen organisoimiseen ja kehittämiseen. Tavoitteena on, että palveluntuottajien ja hyvinvointialueen välille syntyy hyvä ja kestävä, vastuullinen kumppanuus. Hanke on saanut hakuvaiheessa suosituksen hyvinvointialueen johdolta.

Budjettiriihestä rahoitusta Keski-Suomen liikennehankkeille – myös Jyväskylän-lennot jatkuvat

Keski-Suomen liikennehankkeille myönnettiin 347 miljoonan euron potista 51 miljoonaa euroa. Myös Jyväskylän-lentoja tuetaan maaliskuun 2026 loppuun saakka.

ELOKUU

SYYSKUU

Liikenne- ja viestintäministeri Lulu Ranne vieraili Keski-Suomen kauppakamarilla

Keski-Suomen kauppakamarin toimitusjohtaja Ari Hiltunen ja Liikenne- ja aluesuunnitteluvaliokunnan varapuheenjohtaja Jorma Paananen tapasivat Liikenne- ja viestintäministeri Lulu Ranteen 4.8.2023 Jyväskylässä. Tapaamisessa keskusteltiin muun muassa Keski-Suomen kärkiliikennehankkeiden, vetyasioiden ja teiden kunnossapidon tärkeydestä Keski-Suomen elinkeinoelämälle.

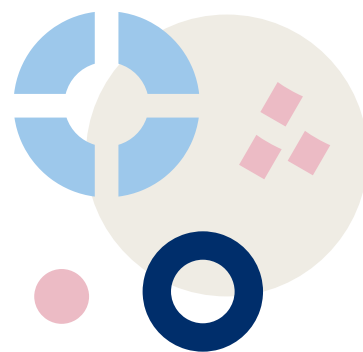
Keski-Suomesta kuusi yritystä Kasvu Openin TOP60-yritysten joukkoon kisaamaan Vuoden kasvuyritys -tittelistä

Kasvu Openin Kasvupolku®-sparraukseen osallistuneiden yli 200 yrityksen joukosta valittiin eniten kasvupotentiaalia omaavien 60 yrityksen joukko. Keski-Suomesta tähän joukkoon ylsivät BiopSense, Data Farm, Metsäpalvelu Hiekkala, MLT Machine & Laser Technology, Stop Noise Finland ja Weefiner.

Keski-Suomen Aikajana II/2023: Talouden vauhti hiipui rakentaminen edellä

Yritysten korona-aikaa seurannut vahvan kasvun aika päättyi, kun yritysten liikevaihdon kasvu hiipui alkuvuoden 2023 aikana. Keski-Suomessa yritysten yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi vuoden 2023 alkupuoliskolla 1,5 % edellisvuodesta. Niukka kasvu nojasi ensimmäiseen vuosineljännekseen – vuoden toisella neljänneksellä liikevaihto kääntyi jo laskuun.

KESKI-SUOMEN KAUPPAKAMARI

Tasavallan presidentin kansainvälistymispalkinto AGCO-konsernille

Tasavallan presidentti **Sauli Niinistö** on myöntänyt kansainvälistymispalkinnon pitkäaikaisen kansainvälisen investoijan kategoriassa AGCO-konsernille. AGCO on kansainvälinen edelläkävijä maatalouskoneiden ja täsmäviljelyratkaisujen kehittämisessä, valmistuksessa sekä jakelussa. AGCO-konserniin kuuluva Valtra julkaisi syyskuussa 2023 tiedon lippulaivatraktorinsa valmistuksen siirrosta Ranskasta takaisin Suomeen ja on investoinut kymmeniä miljoonia tehtaan logistiikkakeskukseen sekä maalaamon uudistamiseen. Valtra työllistää Suolahdessa 1100 työntekijää ja voimansiirtotehtaan laajennus tuo lähivuosina 200 työpaikkaa lisää.

Keski-Suomen kauppa-kamari ja Keski-Suomen Yrittäjät: Pohjoisen Keski-Suomen investointituet säilytettävä

Keski-Suomen kauppa-kamari ja Keski-Suomen Yrittäjät vetosivat kannanotossaan Saarijärvi-Viitasaaren seudun yritystukien säilymistä puolesta. Suunnitellun maaseuturahaston CAP-ohjelman leikkaamisen lisäksi samanaikaisesti suunnitellaan, että pohjoisen Keski-Suomen tukitaso yritysten investoinneissa pieneneisi merkittävästi tukialueuudotuksen vuoksi.

JYP Jyväskylä 100 vuotta

JYP Jyväskylä täytti marraskuussa 2023 kunnioitettavat sata vuotta. Vuosi huipentui 24.11. kotikentällä KalPaa vastaan pelattavaan juhlaotteluun ja seuraavan päivän juhla-galaan.

Suuri veroselvitys julkaistiin: Keski-suomalaiset yritykset maksaneet ja tilittäneet veroja 1,5 miljardin euron edestä

Keskuskauppa-kamarin Suuresta Veroselvityksestä selviää, että vuonna 2021 keskisuomalaiset yritykset maksoivat ja tilittivät veroja ja veronluonteisia maksuja 1,5 miljardia euroa. Keski-Suomen kauppa-kamari haluaa tuoda näkyväksi keskisuomalaisten yritysten elintärkeän roolin julkisten palveluiden rahoittamisessa.

MARRASKUU

JOULUKUU

Antti Määttä muistettiin Kauppa-kamariplaketilla

Keski-Suomen kauppa-kamarin syyskokouksessa 11.12. väistyväle puheenjohtajalle **Antti Määttä** luovutettiin

Kauppa-kamariplaketti tunnustuksena pitkäaikaisesta työstä ja puheenjohtajuudesta Keski-Suomen kauppa-kamarin hyväksi.

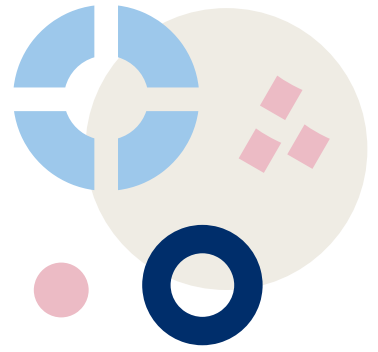
Vesa-Pekka Kangaskorpi valittiin Keski-Suomen kauppa-kamarin puheenjohtajaksi

Keski-Suomen kauppa-kamarin syyskokous 11.12. vahvisti hallituksen uudelle 2024. Uudeksi puheenjohtajaksi valittiin Keski-suomalainen Oyj:n konserni-johtaja **Vesa-Pekka Kangaskorpi**.

Elinvoimavaliokunta on vuoden aktiivisin valiokunta

Syyskokouksessa 11.12.2023 Juniorikilta palkitsi vuoden 2023 aktiivisimpana valiokuntana Elinvoimavaliokunnan. Perusteluna valinnalle oli muun muassa valiokunnan uudelleenbrändäys Keski-Suomen kauppa-kamarin valiokuntauudistuksen myötä ja valiokunnan uusi, innostunut ote valiokunnan toimintaan. Valiokunta on valinnut teemakseen kansainvälisten osaajien rekrytointihaasteiden helpottamisen.

KESKI-SUOMEN KAUPPAKAMARI

Kauppakamari on yhtä kuin jäsenet

Keski-Suomen kauppakamarin toiminnan keskiössä on keskisuomalaisten yritysten menestys ja sen eteen teemme töitä, kuten vaikuttamme kilpailukykyisen toimintaympäristön puolesta. Edustamme kaikkien toimialojen kaiken kokoisia yrityksiä. Jäseniä Keski-Suomen kauppakamarilla on jo yli 870. Vahvan vaikuttamisen ohella kauppakamarin jäsenyys tarjoaa verkostoitumista muiden yritysedustajien ja päättäjien kanssa, tietoa, koulutusta ja neuvontaa menestyksekkääseen liiketoimintaan.

Edunvalvonta ja vaikuttaminen on kauppakamarin ydintehtävistä. Kauppakamari huolehtii, että toimintaympäristö on mahdollisimman suotuisa kilpailukykyiselle yritystoiminnalle. Vaikuttamme keskisuomalaisten yritysten puolesta työryhmissä sekä lausuntojen, kannanottojen, median ja tapahtumien kautta.

Vaikka inflaatio, korkojen nousu ja geopoliittinen epävarmuus heijastuivat myös keskisuomalaisten yritysten toimintaan vuonna 2023, on Keski-Suomen kauppakamarin jäsenyyden merkitys huomattu yrityksissä. Jäsenmäärämme on kasvanut jo kolmatta vuotta peräkkäin ja on nyt noin 870.

Yksi tärkein syy liittyä jäseneksi on kauppakamarin kautta saavutettavat verkostot. Kauppakamariverkostosta voi löytää uusia yhteistyökumppaneita tai asiakkaita. Verkostoitumaan

pääsee kauppakamarin koulutuksissa ja maksuttomissa tilaisuuksissa, kuten Bisnestreffeillä ja Aamukahveilla.

Monipuolinen koulutustarjonta on tärkeä osa jäsenpalveluita. Tarjoamme koulutuksia johtamisen, hallitustyöskentelyn, talouden, myynnin, markkinoinnin ja kansainvälistymisen teemoista. Koulutuksistamme suosituin on Hyväksytty hallituksen jäsen HHJ-kurssi. Ajankohtaista tietoa yritystoimintaan vaikuttavista asioista ja muutoksista jaetaan Infoaamuissa.

Kauppakamarin jäsenet saavat maksutonta neuvontaa esimerkiksi laki-, talous-, verotus- tai työsuhteasioissa. Kysymyksiin vastaavat keskisuomalaiset yritystoimintaan erikoistuneet keskisuomalaiset lakimiehet ja tilintarkastajat.

Kauppakamari tiedottaa jäseniään ajankohtaisista yritys-elämää koskevista aiheista niin printissä, sähköisesti kuin sosiaalisessa mediassa. Jäsenenä saa myös näkyvyyttä kanavissamme, kun julkaisemme hyviä uutisia ja tarinoita jäseniltämme.

Kauppakamari auttaa myös kansainvälistymisen kysymyksissä. Kansainvälistymisen palveluitamme ovat muun muassa ulkomaankaupan asiakirjojen myöntäminen ja vahvistaminen. Kauppakamarit myöntävät yrityksille ulkomaankaupan asiakirjoja, kuten Euroopan unionin yleisiä alkuperätodistuksia, ATA carnet -tulli-asiakirjoja, kauppalaskujen vahvistuksia sekä Force Majeure- ja muita erityistodistuksia kaupan osapuolten ja vientimaan viranomaisten vaatimuksiin. Kauppakamarin asema asiakirjojen vahvistajana on tunnustettu maailmanlaajuisesti.

Kauppakamari on voittoa tavoittelematon järjestö, jonka toiminta ra-

hoitetaan täysin jäsenmaksu- ja koulutustuotoilla. Taustalla ei ole julkista rahoitusta.

Olemme kaiken kokoisia ja kaikilta toimialoilta olevia yrityksiä ja organisaatioita varten eli kauppakamari ajaa koko elinkeinoelämän asiaa. Kauppakamarin jäseneksi voi liittyä täyttämällä lomakkeen osoitteessa kskauppakamari.fi/jasenyys.

Valiokuntatyö on yksi kauppakamarin tärkeimmistä vaikuttamiskeinoista. Olemme erittäin ylpeitä ja otettuja, miten suuri joukko oman alansa asiantuntijoita on rikastuttamassa osaamisellaan kauppakamarin työtä. Valiokunnissamme toimii yli 250 luottamushenkilöä. Valiokunnissa ratkotaan yhdessä maakunnan elinkeinoelämän haasteita ja nostetaan esiin paikallisia kehittämiskohteita. Valiokunnat tarjoavat jäsenilleen myös keskustelufoorumien liiketoiminnan kehittämiseksi ja toimialan haasteiden ratkomiseksi. Valiokunnat uudistuivat vuonna 2023, ja vahvaa työtä jatkavat 9 valiokuntaa ja Juniorikilta. Valiokunnat olivat aktiivisia myös vuonna 2023.

Valiokunnat

Digivaliokunta
Finanssi- ja talousvaliokunta
Elinvoimavalioikunta
Liikenne- ja
aluesuunnitteluvaiokunta
Osaamis- ja työelämävaliokunta
Kasvu- ja
kansainvälistymisvaliokunta
Matkailuvaiokunta
Teollisuusvaliokunta
Viestintävaliokunta
+ Juniorikilta

Verkostot ja näkyvyys syynä liittyä kauppakamariin

Markkinointi Tapio Nyrönen on ollut Keski-Suomen kauppakamarin jäsen yrityksen perustamisesta, eli vuodesta 1988 lähtien. Nyrösen mukaan kauppakamari tekee vaikuttamistyötä, jolla on merkitystä.

”Kauppakamari on hyvä selkänoja, jos tulee vaikeita tilanteita. Kauppakamariin voi olla matalalla kynnyksellä yhteydessä ja kysyä neuvoa. Kauppakamarin tapahtumissa on helppo tutustua uusiin ihmisiin”, toimitusjohtaja **Tapio Nyrönen** kertoo.

Tietokeskus Finland liittyi Keski-Suomen kauppakamarin jäseneksi muun muassa verkostojen vuoksi. Myyntipäällikkö **Kalle Salosella** on aito kiinnostus olla kehittämässä Keski-Suomen elinvoimaisuutta. Siksi mukaan tulo myös Digivaliokuntaan tuntui luontevalta. Lisäksi Salonen liittyi Keski-Suomen kauppakamarin johtajaverkostoon, ja kutsuipa Tietokeskus kauppakamarin jäsenet tervetulleiksi isännöimilleen Kauppakamarin aamukahveille.

”Haluan olla läsnä paikallisessa toiminnassa, sillä olen myös henkilökohtaisesti kiinnostunut Keski-Suomen elinvoimaisuudesta ja siitä, miten asioita voidaan viedä yhdessä eteenpäin. Keski-Suomen kauppakamari tekee erittäin arvokasta työtä Keski-Suomen elinkeinoelämän edistämiseksi”, Salonen kertoo.

Salonen on pitänyt todella hienona sitä, mitä kaikkia mahdollisuuksia kauppakamarin kautta on avautunut niin liiketoiminnan kuin sosiaalisen verkoston näkökulmasta.

”Kauppakamariin ja johtajaverkostoon liittyminen on avannut ihan uusia verkostoja ja olen päässyt tapaamaan Keski-Suomessa vaikutusvaltaisia henkilöitä

ja päättäjiä. Vaikka sitä myyntiä näissä verkostoissa tehdäänkin, niin täytyy kuitenkin muistaa, että pääasiassa verkostoissa halutaan oppia muilta, jakaa omaa osaamistaan, kerätä ideoita ja jakaa omia verkostoja koko yhteisön hyväksi.”

”Ja toki kauppakamari tarjoaa myös oman urakehityksen kannalta mielenkiintoisia koulutuksia. Olen tavannut kauppakamarin kautta monia samanhenkisiä ihmisiä. Suosittelen jäsenyyttä ehdottomasti muillekin”, kertoo Salonen.

Kauppakamari kumppanina osaamisen kehittämisessä

Vuodesta toiseen myös koulutuksemme saavat kiitosta ja suosituksia jäseniltämme. Etenkin Hyväksytty hallituksen jäsen HHJ-kurssi on ikisuosikki.

”Olin saanut suosituksia kurssista ja siten odotukset olivat jo aika korkealla, mutta kurssi oli silti parempi kuin odotin! Erinomaiset, asiantuntevat luennoitsijat. Hyvä ilmapiiri, jossa keskustella ja esittää kysymyksiä”, kertoo Hyväksytty hallituksen jäsen HHJ-kurssille osallistunut.

”HHJ-kurssi avarsi näkökulmaa hallitustyöstä entisestään. Jo ensimmäisen jakson jälkeen mieleen nousi pitkä lista asioista, joita voisin omassa hallitustyöskentelyssä tehostaa. Jos siis ajattelet, että tiedät hallitustyöskentelystä kaiken, niin voi kuinka väärässä oletkaan. HHJ-kurssi on mielestäni joka euron arvoinen siihen nähden, kuinka oman yhtiön hallituksen työskentelyä on voitu tehostaa ja osaavan hallitustyöskentelyn kautta on luotu menestystekijöitä yhtiön tulevaisuuteen”,

kertoo Jytaksin hallituksessa toimiva **Jenni Ahvenlampi**.

Vaikuttamista osaavan työvoiman saatavuuden turvaamiseksi

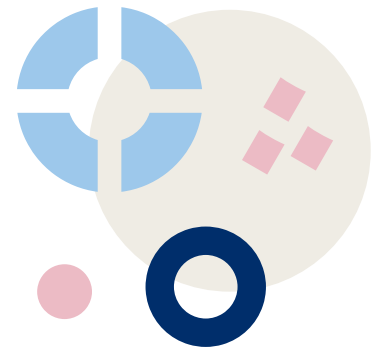
Teollisuuden, kuten monien muidenkin alojen, yrityksiä vaivaa pula työvoimasta. Patera on yksi niistä lukemattomista yrityksistä, joka on kokenut haasteita työvoiman saatavuudessa. Vaikka työttömyyttä on runsaasti, ei avoimiin työpaikkoihin ole riittävästi hakijoita.

”Vaikka kahden päivän koulutuksen jälkeen olisi varma työpaikka tarjolla, ei siitä huolimatta hakijoita ole ollut riittävästi. Mielellämme kouluttaisimme uusia, alalle tulevia”, kertoo Pateran **Janne Parantainen**.

Osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen keski-suomalaisille yrityksille onkin yksi Keski-Suomen kauppakamarin kärkivaikuttamisteemoista. Yksi syy työvoimapulaan ovat kannustinloukut, joiden purkamista kauppakamarit ajavat. Työn vastaanottamisen on oltava aina kannattavaa. Ansiosidonnaista päivärahaa on porrastettava ja ansiotuloverotusta kevennettävä. Opintotuen tulorajojen korottaminen on yksi hyvä kannustin kauppakamarien ajamista keinoista. Tarvitaan myös joustavampia ja lyhyempiä täsmäkoulutuksia.

Lisäksi kauppakamari on jakanut tietoa ja hyviä tarinoita ja kokemuksia kansainvälisten osajien rekrytoinnista ja kannustaa kansainvälisten osajien rekrytoimiseen, jos osajia ei löydy kotimaasta.

KESKI-SUOMEN KAUPPAKAMARI

Keski-Suomen väestörakenteen muutokseen voidaan vastata työperäisellä maahanmuutolla

Keski-Suomen tulevaisuutta haastaa demografinen muutos, jossa väestö vanhenee ja vähenee. Työllisiä on jo nyt Suomessa liian vähän, ja yritykset ovat jo nyt haasteen edessä, miten niihin saadaan riittävästi työvoimaa. Yksi ratkaisu työvoimapulaan on työperäisen maahanmuuton lisääminen, mutta kulttuurinmuutosta tarvitaan joka saralla.

Kaupparikamarien vuonna 2023 toteutetun osaajakyselyn mukaan 64 prosentilla keskisuomalaisista yrityksistä on pulaa osaavasta työvoimasta ja 66 prosenttia kertoo osaajapulain rajoittavan yrityksen kasvua ja liiketoiminnan kehittämistä. Suurin pula on ammatillisista osaajista.

Tärkeimmät syyt rekrytointihaasteisiin ovat, ettei avoimiin tehtäviin ole riittävästi hakijoita (42 %), hakijoiden vähäinen työkokemus (33 %), hakijoiden soveltumaton koulutus (30 %) sekä kiihtynyt kilpailu työntekijöistä (28 %).

Yksi ratkaisu työvoimapulaan on työperäisen maahanmuuton lisääminen. Keski-Suomen kaupparikamari haluaa kannustaa yrityksiä kansainvälisten osaajien rekrytointiin, jos työvoimaa ei ole saatavilla kotimaasta.

Kyselyn mukaan keskisuomalaiset yritykset suhtautuvat kansainvälisten osaajien rekrytointiin positiivisesti. Vastaajista 48 prosenttia on harkinnut tai voisi harkita kansainvälisen osaajan rekrytoimista tai vuokraamista, mutta vain 18 prosenttia kokee valmiutensa kansainvälisten rekrytointeihin olevan

hyvät.

Keskeisimmiksi puutteiksi rekrytointivalmiuksiin nousevat erityisesti kielitaitoon ja rekrytointiprosessiin liittyvät kysymykset. Keskisuomalaisista yrityksistä 39 prosenttia arvioi, etteivät ne tiedä, mistä rekrytoida kansainvälisiä osaajia. Kolmannes kertoo, ettei englannin kielen käyttäminen tunnu luontevalta työyhteisössä. 30 prosenttia yrityksistä arvioi, ettei heillä ole mahdollisuuksia tarjota kielikoulutusta kansainväliselle osaajalle.

”Tähän on syytä reagoida. Keskisuomalaiset yritykset eivät tiedä, mistä ne löytäisivät kansainvälisiä osaajia, heillä ei ole mahdollisuutta tarjota kielikoulutusta tai englannin kielen käyttäminen ei tunnu luontevalta työyhteisössä. Eri toimijoiden tulee huomioida, ettei pk-yrityksillä ei ole yksistään resursseja”, sanoo Keski-Suomen kaupparikamarin toimitusjohtaja **Ari Hiltunen**.

Yrityksiltä kysyttiin myös, millaista apua ne tarvitsisivat kansainvälisten osaajien rekrytoimiseen tai vuokraamiseen. Vastaajat sanovat tarvitsevansa taloudellista tukea palkkaukseen (58 %) ja kielikoulutuksiin (49 %) sekä koulutusta tai ohjausta kansainväliseen rekrytointiin (27 %). Keskeisimpänä tahona avun tarjoamiseen kansainvälisten osaajien rekrytoinnissa yritykset pitävät työllisyyspalveluja (61 %), työ- ja elinkeinoministeriötä (36 %) ja ammatillisia oppilaitoksia (33 %).

Kansainvälisten osaajien rekrytoimisen vauhdittamiseksi kaupparikamari ajavat siihen liittyvän byrokratian helpottamista, kuten saatavuusharkinnan poistamista. Saatavuusharkinnalla tarkoitetaan käytäntöä, jossa selvitetään kolmansista maista tulevien työntekijöiden osalta, onko työmarkkinoilla Suomessa tai EU-alueella sillä hetkellä saatavilla sopivaa työvoimaa kyseiseen

tehtävään. Mikäli näin on edes teoreettisesti, ei oleskelulupaa myönnetä.

Keskisuomalaisilla yrityksillä on myönteisiä kokemuksia kansainvälisten osaajien rekrytoinneista

Suomen johtava teknisen eristämisen asiantuntija Kespert on viimeisen viidentoista vuoden aikana palkannut tuotantoon työvoimaa suoraan ulkomailta sekä Suomessa asuvia ulkomaalaisia. Kespetillä on tällä hetkellä työntekijöitä Suomen lisäksi Puolasta, Irlannista, Tšekistä sekä Bosnia ja Hertsegovinasta.

Kespetillä on töitä, joihin suomen kielen osaamista ei ole vaadittu. Aina yhteistä kieltä ei ole ollut, ja silloin kommunikoinnissa on käytetty alkuun muita keinoja.

”Perehdytys on tapahtunut näyttämällä ja vaikka pöytään piirtämällä sekä sanakirjalla, jos ei ole kielitaitoa. Osan kanssa kommunikoidaan englanniksi”, kertoo Kespetin toimitusjohtaja **Pekka Asikainen**.

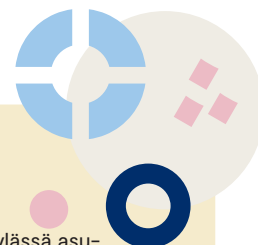
Asikainen suosittelee ja haluaa rohkaista muitakin rekrytointeihin ulkomailta, jos yrityksellä on vaikeuksia löytää tekijöitä Suomesta ja on valmis hieman panostamaan alkuun. Hän suosittelee hyödyntämään rekrytoinneissa asiaan vihkiytyneitä yhteistyökumppaneita.

”Muistutan kuitenkin, että sitä ”valmista” ihmistä ei todennäköisesti löydy rajojen ulkopuoleltakaan, vaan yrityksen on pakko perehdyttää ja kouluttaa juuri niihin töihin mihin haetaan”, Asikainen muistuttaa.

Kun rekrytointi saadaan maaliin ja työntekijä muuttaa Suomeen, Asikainen suosittelee, että yritys on valmis auttamaan perusasioissa.

Sierra (ylhäällä vasemmalla), Bogdan (alhaalla vasemmalla) ja Muhamed tulivat Suomeen töihin ja ovat olleet tyytyväisiä asumiseensa Keski-Suomessa.

Keski-Suomessa on hyvä tehdä töitä

Työ on yksi osa integroitumista yhteiskuntaan, mutta hyvään elämään tarvitaan muutakin, kuten turvallinen asuin-ympäristö, palveluita, harrastuksia, ystäviä ja helppoa saavutettavuutta.

Yksi Suomeen muuttanut ja Kespetille työllistynyt on **Muhamed Avdic**, joka muutti Bosniasta Suomeen töihin vuonna 2016 serkkunsa avulla. Serku oli työskennellyt Suomessa jo 10 vuotta ja oli Kespetillä tuotantotyöntekijänä.

”Serkkuni suositteli minua yritykseen. Sain kahden kuukauden kuluuttua työluvan ja elämäni muuttui täysin”, kertoo Avdic.

Alussa Avdic pärjäsi englannin kielellä, mutta alusta asti tavoitteena oli oppia suomen kieli.

”Kävin joka päivä töiden jälkeen suomen kielen kurssilla, katsoin suomalaisia sarjoja ja kuuntelin äänikirjoja. Nyt puhun vain suomea, mutta suomen kieli on erittäin vaikeaa, eikä tietenkään ole vielä sillä tasolla kuin haluaisin. Kuuntelen joka päivä podcasteja ja luen kirjoja suomeksi.”

Avdic kertoo, että elämä Suomessa

on ollut erittäin positiivista. Ystäviä Avdic löysi muista nuorista kollegoista ja jalkapalloharrastuksen kautta.

”Tein kovasti töitä integroituakseni suomalaisen yhteiskuntaan ja suurin rooli siinä on yrityksellä, jossa olen töissä. Kiitän Kespet Oy:tä paljon, kun he antoivat minulle mahdollisuuden tulla työskentelemään Suomeen. Kaikki hyväksyivät minut kuin olisin asunut täällä koko elämäni”, Avdic kiittelee.

Suomalaisessa työkuultuurissa Avdic arvostaa paljon sitä, että palkan saa aina ajoissa, kaikilla on kesä- ja talvilomat, kaikilla työntekijöillä on samat oikeudet ja työntekijää kunnioitetaan ja arvostetaan.

”Tiedän, että tämä voi kuulostaa tavalliselta monelle suomalaiselle, mutta monissa muissa maissa ihmisillä ei ole tällaisia oikeuksia töissä”, Avdic kertoo.

IT-assistenttina Valmetilla noin puolitoista vuotta työskennellyt Sierra on viihtynyt Jyväskylässä ja Valmetilla. **Sierra** on kotoisin Minnesotasta USA:sta, ja muutti Suomeen rakkauden perässä. Sierran mukaan Suomessa on hyvä asua ja tehdä töitä.

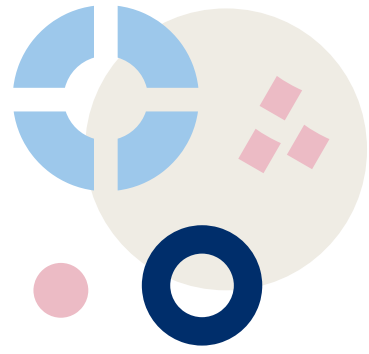
”Nautin todella Jyväskylässä asumisesta. Suosittelen lämpimästi työskentelemistä Suomessa ja erityisesti Valmetilla. Tunnen olevani arvostettu osa yhteisöä, ja mielipiteeni huomioidaan erilaisissa asioissa. Esimieheni tukee ja on erittäin rohkaiseva. Koen, että kehityn jatkuvasti ja se motivoi minua paljon. Valmet myös noudattaa tiukkoja kestävästä kehitystä edistäviä linjauksia, jotka sopivat yhteen henkilökohtaisten arvojeni kanssa”, sanoo Sierra.

Sierran mielestä yritysten tulisi ponnistella enemmän kansainvälisten ihmisten rekrytoimiseksi.

”Kansainvälisillä osaajilla on paljon tarjottavaa. Pakolliset suomen kielen taitovaatimukset eliminoivat monet muuten erinomaiset ehdokkaat. Rekrytoijien tulee ottaa huomioon sujuvuustaso, joka todella vaaditaan työn menestyksekkääseen suorittamiseen, ja muistaa, että ihmiset voivat parantaa taitojaan työssä”, sanoo Sierra.

KESKI-SUOMEN KAUPPAKAMARI

Keski-Suomi profiloitui kyberturvallisuuskeskittymäksi

Keski-Suomi on merkittävä IT- ja kyberturvallisuusosaamisen keskittymä. Jyväskylän ammattikorkeakoulu ja Jyväskylän yliopisto saivat kyberturvallisuuskoulutuksen valtakunnallisen vetovastuun sekä perustivat Suomen kyberosaamiskeskuksen Finnish Center of Expertise for Cybersecurity, FICECin. Jyväskylän seudulla toimii noin 500 kyberalan yritystä, joiden palveluksessa on noin 6 000 työntekijää.

Keski-Suomen asema kyberturvallisuusosaamisen ykkösenä vahvistui entisestään, kun silloinen tiede- ja kulttuuriministeri **Petri Honkonen** päätti 19.12.22 noin 3,4 miljoonan euron erityisavustuksesta Jyväskylän yliopiston ja Jyväskylän ammattikorkeakoulun johtamille kyberosaamisen konsortioille. Rahoituksen myötä Jyväskylän yliopisto ja Jyväskylän ammattikorkeakoulu ottavat kyberturvallisuuskoulutuksen valtakunnallisen vetovastuun.

Vuoden digitalisaatioteko -palkinto Jyväskylän ammattikorkeakoululle ja Jyväskylän yliopistolle

Keski-Suomen kauppakamarin Digivaliokunta myöntää vuosittain Vuoden digitalisaatioteko -palkinnon tunnustuksena digitalisaation saralla menestymisestä. Vuonna 2023 palkinto myönnettiin Jyväskylän ammattikorkeakoulun IT-instituutille ja Jyväskylän yliopiston IT-tiedekunnalle.

Keski-Suomen profiloituminen kyberturvallisuusosaamisen keskittymäksi ja vetovastuu ovat merkittävät

tunnustus osaamisesta paitsi ammattikorkeakoululle ja yliopistolle, myös koko Keski-Suomelle.

”Jyväskylässä on tehty pitkään määrätietoista työtä kyberasioissa ja tänä päivänä sekä Suomessa että laajemmin maailmalla tunnetaan ja tunnustetaan Jyväskylän edelläkävijyyteen teeman ympärillä. Koulutuksen ja tutkimuksen kautta tapahtuva kehittäminen resonoi laajasti ja sekä ammattikorkeakoulu että yliopisto ansaitsevat palkinnon edelläkävijyydellään”, perustelee silloinen valiokunnan puheenjohtaja **Anssi Kuoppala**.

Kyberosaamiskeskuksen (Finnish Center of Expertise for Cybersecurity, FICEC) visiona on kehittyä huippuluokan kansainväliseksi kyberturvallisuuden tutkimus- ja koulutuskeskukseksi, joka vahvistaa erityisesti Keski-Suomen alueen elinvoimaa, mutta osaltaan tukee myös koko Suomen kyberturvallisuusbrändiä. Osaamiskeskuksessa yhdistyy myös vahva yhteistyö elinkeinoelämän kanssa sekä kyky uusimman teknologian soveltamiseen. Keskus aloitti toimintansa 1.4.2023.

Vuoden digitalisaatioteko -palkinto luovutettiin 14.6.2023. Palkinnon vastaanottivat Jyväskylän ammattikorkeakoulun IT-instituutin johtaja **Tero Kokkonen** ja Jyväskylän yliopiston digijohtaja **Ari Hirvonen**.

”Vuoden digitalisaatioteko -palkinto on arvokas huomionosoitus pitkäjänteisestä ja monipuolisesta työstä, jota olemme Jamkissa tehneet kyberturvallisuusosaamisen kasvattamiseksi niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin. Keski-Suomen alue on kiistan kyberturvallisuuskeskittymä ja on hienoa, että roolimme tässä kokonaisuudessa huomataan. FICEC-yhteistyö Jyväskylän ammattikorkeakoulun ja Jyväskylän yliopiston välillä kasvattaa Keski-Suomen kyberturval-

lisuuskeskittymän kansallista painoarvoa entisestään”, sanoo Tero Kokkonen.

”Kyberosaaminen on tärkeämpää kuin koskaan aiemmin. Olen iloinen ja ylpeä Jyväskylän yliopiston IT-tiedekunnan ansiokkaasta työstä tällä saralla yritysten ja yhteiskunnan hyväksi. Lämmin kiitos arvokkaasta tunnuksesta”, toteaa Ari Hirvonen.

Jamk IT-instituutti toteuttaa laajasti kyberturvallisuuteen liittyvää tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa yritysten ja julkisten toimijoiden kanssa. Lisäksi se kehittää eri toimijoiden kyberturvallisuusosaamista kyberturvallisuusharjoitusten ja -koulutusten avulla. Tutkintokoulutuksen kautta tuotetaan valmistuvia kyberturvallisuusosaajia liike-elämän tarpeisiin.

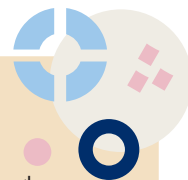
JYVSECTEC – Jyväskylä Security Technology on Jamk IT-instituuttiin kuuluva kyberturvallisuuteen, tekoälyyn ja data-analytiikkaan keskittynyt tutkimus-, kehitys- ja koulutuskeskus. Sen tavoitteena on kehittää organisaatioiden osaamista koulutusten ja harjoitusten avulla sekä toteuttamalla tutkimus- ja kehitystoimintaa kansallisten ja kansainvälisten kumppaneiden kanssa. Esimerkkinä on kansallinen kyberharjoitus, jota on toteutettu vuosittain vuodesta 2013 lähtien yhteistyössä turvallisuusviranomaisten ja kriittisen infrastruktuurin toimijoiden kanssa. Jamk IT-instituutilla on puolustusministeriön kanssa yhteistyösopimus kansallisen kyberturvallisuuden kehittämisestä.

Jyväskylän yliopiston IT-tiedekunta kuuluu Euroopan parhaimmistoon. Kyberturvallisuus ja yleisemmin digitaalinen turvallisuus ovat läpäiseviä teemoja Jyväskylän yliopiston informaatioteknologian tiedekunnan opetuksessa. Erityistä huomiota niihin kiinnitetään kyberturvallisuuden sekä turvallisuuden ja strateginen analyysi -maisteriohjelmassa.

KUVA: VIIVI SÄKKÄRÄ

Kuvassa vasemmalta alkaen Jyväskylän yliopiston digijohtaja Ari Hirvonen, Digivaliokunnan puheenjohtaja Anssi Kuoppala ja Jyväskylän ammattikorkeakoulun IT-instituutin johtaja Tero Kokkonen.

Pikavinkeillä tietoturva kuntoon

Ukrainan sota on heijastunut koko maailman kyberturvallisuustilanteeseen. Venäjän hyökkäys Ukrainaa vastaan on johtanut kyberhyökkäysten taisteluentien leviämiseen tietoverkkoihin ja verkkopalveluihin ympäri maailmaa, myös Suomessa.

Kyberosaaminen on tärkeämpää kuin koskaan aiemmin. Olemme jo pitkään eläneet tietojenkalastusyritysten kulta-aikaa, ja vallitseva tilanne todennäköisesti vain pahentaa jo ennestään vaikeaa tilannetta.

Suomalaisia yrityksiä on vakoiltu aina, mutta tilanne on muuttunut haastavammaksi viimeisen kahden vuosikymmenen aikana, kun digitalisoituminen on tuonut asiaan uuden ulottuvuuden – kybervakoiluun. Aiemmin vain valtioilla on ollut kyky, osaaminen ja työkalut vakoiluun, mutta nykyisin nämä keinot ovat käytössä myös yritysten vakoiluun. Myös palvelunestohyökkäyksiä on tehty.

”Kun organisaatiot pohtivat kyberturvallisuuttaan Ukrainan sodan aikana, on myös yksittäisten ihmisten hyvä varmistaa, että heidän tietokoneensa, mobiililaitteidensa ja ohjelmistojen päivitykset ovat ajan tasalla ja että salasanaat ovat turvallisia ja kaikki tärkeät tilit on suojattu kaksivaiheisella todennuksella. Tie yritykseen voi löytyä myös työnteki-

jän omien laitteiden kautta”, sanoo Keskuskauppakamarin hankejohtaja **Panu Vesterinen**.

Lähes jokaisessa organisaatiossa tietoturvaraportteja punnitaan suhteessa kustannuksiin ja liiketoiminnan riskeihin. Vesterinen muistuttaa, että kohonneessa kyberuhkaympäristössä ylimmän johdon tulee tehdä selväksi koko organisaatiolle, että tietoturvallisuuden varmistaminen on tärkeää.

”Yritysjohdilla ja yritysten hallituksilla on tärkeä rooli sen varmistamisessa, että yrityksen työntekijät ymmärtävät kyberturvallisuuden merkityksen ja omaksuvat oikeat toimintatavat. Digitaalissa ajassa jokaisella työntekijällä siinä on tärkeä rooli”, sanoo Vesterinen.

Keskuskauppakamari on koonnut tietoturvaa parantavat pikavinkit ja materiaaleja organisaatioiden ja henkilökohtaisen tietoturvan parantamiseksi.

Perusasioita, joiden avulla voit varautua ja suojella yritystäsi ja itseäsi

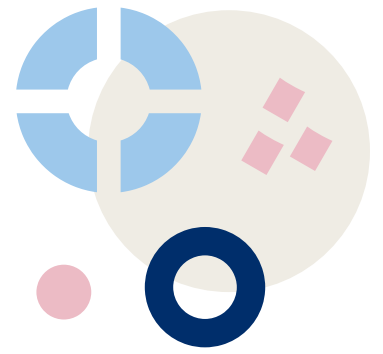
- Ole valpas.
- Ota monivaiheinen tunnistautuminen käyttöön viimeistään nyt. Monivaiheinen tunnistautuminen kannattaa ottaa käyttöön kaikissa järjestelmissä, palveluissa ja sosiaalisen median tileillä. Käytä luotettavia sovelluksia monivaiheisen tunnistautumisen mahdollistamiseksi ku-

ten Microsoft Authenticator tai Google Authenticator.

- Valitse vahva salasana.
- Pidä virustorjuntaohjelmistosi ajan tasalla.
- Käytä vain luotettuja Wi-Fi-verkkoja tai käytä älylaitteesi yhteyttä.
- Someta harkiten. Älä jaa henkilökohtaisia tietoja verkossa.
- Kouluta henkilökuntaa.
- Selvitä, mitkä tiedot ovat kriittisiä yrityksen kannalta ja varmuuskopioi ne.
- Testaa varmuuskopioiden toimivuus.
- Varmista, että organisaation koko verkko on suojattu palomureilla sekä virus-/haittaohjelmien ajantasaisella torjuntaohjelmistolla.
- Varmista, että yrityksesi on valmis reagoimaan tietoverkkoihin tunkeutumisen tapahduttua.
- Suunnittele, varaudu ja harjoittele pahimman varalle.
- Johdon vastuulla on liiketoiminnan suojaamisen ja toiminnan jatkuvuuden varmistaminen.
- Selvitä liiketoiminnan jatkuvuus, miten toimitte ilman tietolaitteita ja pääsyä verkkoon.
- Ota tarvittaessa yhteyttä kyberpalvelujen tarjoajaan kartoittaaksesi tilannetta ja palvelujen tarvetta etukäteen.

Teksti: Keskuskauppakamari

KESKI-SUOMEN KAUPPAKAMARI

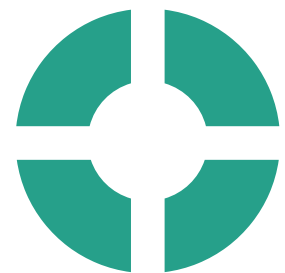

Vastuullisuuden edistäminen on tärkeä osa kauppakamariryhmän toimintaa

Kannustamme jäseniämme vastuullisuuteen muun muassa tarjoamalla vastuullisuuteen liittyvää tietoa, koulutusta, työkaluja sekä verkostoja. Yritys voi tehdä vastuullisuustekoja ja tuoda niitä näkyväksi Keskuskauppakamarin sitoumusten kautta. Olemme mukana myös ympäristövastuullisuusverkosto YmpyräKS:n toiminnassa. Jaettava tieto ja koulutukset käsittävät ESG:n eli ympäristö- ja sosiaalisen vastuun sekä hyvän hallintotavan periaatteet. Me uskomme, että suomalaiset yritykset voivat toimia suunnannäyttäjinä vastuullisuudessa.

Vastuullisuus voidaan määritellä monella eri tavalla ja siitä voidaan käyttää eri termejä kuten yritysvastuu, kestävä kehitys, yhteiskuntavastuu tai ESG. Vastuullisuus jaetaan kolmeen osaluueeseen: ympäristövastuuseen, sosiaaliseen vastuuseen ja hyvään hallintoon/taloudelliseen vastuuseen (ESG).

Hyvien asioiden tekeminen ympäristön, ihmisten ja yhteiskunnan hyväksi on ensimmäinen erinomainen syy vastuullisen liiketoiminnan edistämiseksi. Hyvät teot ennen pitkää tuovat myös taloudellista hyvää yritykselle.

Kauppakamarin vastuullisuuspalvelut yrityksille

Hiilijalanjälki laskettu –merkki osoittaa organisaation aloittaneen ilmastotyönsä laskemalla oman toimintansa päästöt kansainvälisen GHG-protokollan avulla.

Tee **Ilmastositoumus** ja laadi tiekartta päästöjen vähentämiseksi. Sitoutumisesta voit kertoa Keskuskauppakamarin myöntämällä Ilmastositoumus-tunnuksella. Tavoitteena on, että suomalaiset yritykset ovat hiilineutraaleja vuoteen 2035 tai viimeistään vuoteen 2040 mennessä.

Keskuskauppakamarin **Ihmisoikeussitoumus** on ihmisoi-
keusvastuun toteuttamiseen ja parantamiseen tarkoitettu työkalu, jonka voivat ottaa käyttöön kaikki Suomessa ja kansainvälisesti toimivat yritykset ja yhteisöt.

Kerää arvokasta tietoa yrityksesi toiminnasta – **Ilmoituskanava** on osa riskienhallintaa. Keskuskauppakamarin Ilmoituskanavan avulla yritykselläsi on mahdollisuus saada tietoa mahdollisista ongelmista varhaisessa vaiheessa ja puuttua niihin.

Keskuskauppakamari tarjoaa monipuolista koulutusta yritysten vastuullisuustyön tueksi. Tutustu vaihtoehtoihin!

Keskuskauppakamarin järjestämä **Yritysjohdon vastuullisuusvalmennus** sisältää sen, mitä yritysjohtajan tulee tietää yritysvastuusta ja tarjoaa työkaluja vastuullisuuden johtamiseen liiketoiminnassa. Ohjelmassa pureudutaan strategisen yritysvastuun, ilmastovastuun ja ihmisoikeusvastuun kysymyksiin sekä vastuullisuutta tukeviin toimiin.

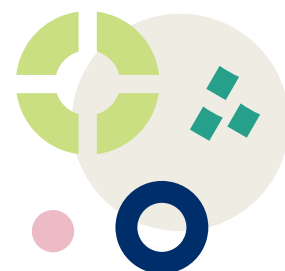
YmpyräKS

Keski-Suomen **YmpyräKS**-ympäristövastuullisuusverkosto on suunnattu kaikille ympäristövastuullisuudesta kiinnostuneille yrityksille, yrittäjille ja yritysten parissa toimiville. Verkoston tavoitteena on jakaa tietoa ympäristövastuullisesta yritystoiminnasta sekä tarjota vertaistukea.

Ympäristövastuullisuuskumppanuus on matalan kynnyksen maksuton sitoumus, jolla yritys, kunta, järjestö tai muu organisaatio voi osoittaa kehittävänsä ympäristövastuullisempia toimintatapoja. Ympäristövastuullisen toiminnan rakentaminen on jatkuva parantamisen prosessi, jonka tueksi Ympäristövastuullisuuskumppanuus on toteutettu. Sen myöntää YmpyräKS-verkosto.

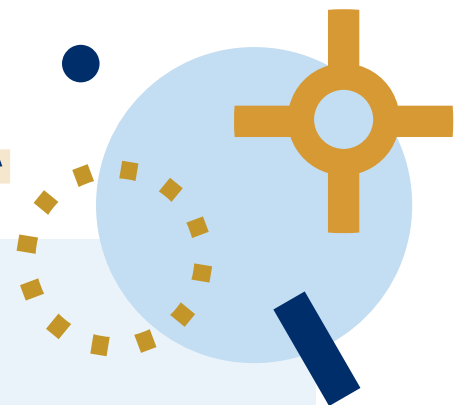
”Hyvien asioiden tekeminen ympäristön, ihmisten ja yhteiskunnan hyväksi on ensimmäinen erinomainen syy vastuullisen liiketoiminnan edistämiseksi. Hyvät teot ennen pitkää tuovat myös taloudellista hyvää yritykselle.

KESKI-SUOMEN KAUPPAKAMARI

Kasvava ja kilpailukykyinen EU

KAUPPAKAMARIEN KAHDEKSAN EU-TAVOITETTA

1. Suomi vaikuttamaan aktiivisesti EU:ssa
2. EU:n ilmastotavoitteiden kurssi pidettävä – toimeenpanoa tarkasteltava
3. EU:lta vaadittava parempaa sääntelyä
4. Sisämarkkinoiden toimivuutta edistettävä – valtiontukikielailusta eroon
5. Lisää osaavaa työvoimaa ja TKI-panostuksia
6. Kohti päästötöntä liikennettä ja vahvoja väyläverkkoja
7. EU:n jatkettava aktiivista kauppapolitiikkaa
8. Ukrainaa tuettava ja EU:n yhteistä turvallisuutta kehitettävä

MIKSI EU-VAALIT OVAT TÄRKEÄT?

EU:n sisämarkkinoista hyötyvät kaikki

Ihmisten, tavaroiden, palveluiden ja pääomien vapaa liikkuvuus on hyödyttänyt erityisesti Suomea ja suomalaisia, koska olemme pieni vientivetoinen maa.

450 miljoonan kuluttajan kotimarkkinat, jotka kattavat n. 14,6 prosenttia maailman BKT:sta luovat yrityksille suuria mahdollisuuksia.

EU luo turvaa – yhdessä Ukrainan tukena

Yhtenäinen, vahva EU luo turvaa Suomelle geopolitiittisten jännitteiden keskellä.

Ukraina taistelee koko Euroopan puolesta. On tärkeää, että EU:n tuki Ukrainalle jatkuu niin kauan kuin sille on tarvetta.

EU:ssa päätetään Suomen tulevaisuudelle merkittävistä asioista

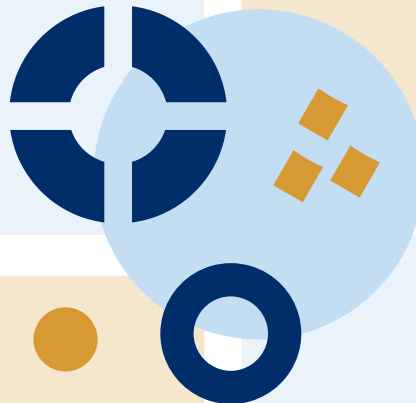
Ilmastopolitiikka sekä yhteiset pelisäännöt datan ja tekoälyn käytölle ovat esimerkkejä lainsäädännöstä, joka kannattaa toteuttaa Suomea laajemmalla EU-tasolla.

EU:ssa ei säännellä ansiotuloverotuksesta, sotesta, peruskouluista tai sosiaaliturvasta.

Suomi hyötyy EU:n kauppapolitiikasta

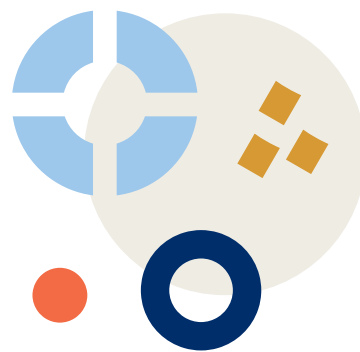
Suomi elää maailmankaupasta. EU:n kauppapoliittinen valta on omaamme. Suomella on mahdollisuus vaikuttaa EU:n kantoihin liittyen WTO:n, G20:n ja G7:n toimintaan.

EU:lla on kauppasopimus yli 70 EU:n ulkopuolisen maan kanssa. Sopimukset edistävät suomalaisten yritysten ulkomaankauppaa.

Kauppakamari- tietoa

Jäsenmaksuperusteet 2023

1. Liikeryitykset

1.1. Yritykset

Jäsenmaksu määräytyy vuoden 2022 henkilökunnan määrän mukaan seuraavasti:

Henkilökuntaluokka	Jäsenmaksu alarajan kohdalla €	Alarajan ylittävältä osalta lisämaksu hlö/€
1. 1-4	190	
2. 5-9	200	27,00
3. 10-19	340	19,00
4. 20-49	530	16,00
5. 50-99	1000	8,00
6. 100-249	1430	5,00
7. 250-499	2200	3,00
8. 500- maksimi	3000 5000	1,50

Luokissa 7 ja 8 jäsenmaksu on kuitenkin vähintään 0,0001 x liikevaihto (v. 2022) ja enintään 5000 €.

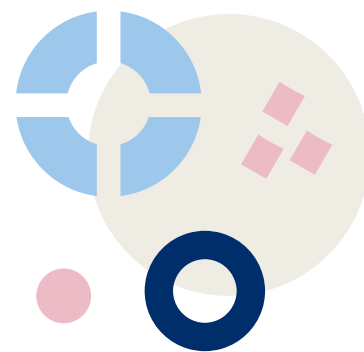
1.2. Rahalaitokset ja vakuutusyhtiöt

Henkilökunta	Jäsenmaksu €
1-14	1050
15 - 49	1800
50 - 99	2800
100 - 199	3300
200 -	5000

2. Yhdistykset
ym. 200 euroa

3. Kunnat 0,18 euroa/asukas 31.12.2022 asukasmäärän mukaan

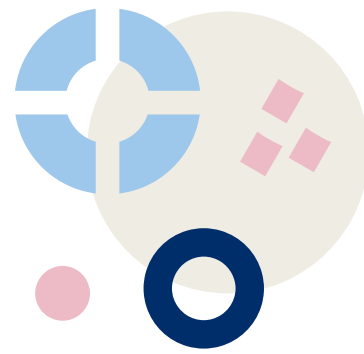
KESKI-SUOMEN KAUPPAKAMARI

Keski-Suomen kauppa-kamarin tuloslaskelma ja tase 2023

Tuloslaskelma 2023

Keski-Suomen kauppa-kamari, 0208215-0		01.01.2023 - 31.12.2023
TULOSLASKELMA	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022
Varsinainen toiminta		
Tuotot	325 574,23	497 877,12
Kulut		
Varsinaisen toiminnan kulut	-129 736,06	-106 246,99
Henkilöstökulut	-369 215,78	-454 347,94
Poistot ja arvonalentumiset	-562,74	-750,33
Muut kulut	-184 842,26	-178 762,59
Tuotto-/kulujäämä	-358 782,61	-242 230,73
Varainhankinta		
Tuotot	414 446,00	398 171,00
Kulut	-27 149,64	-51 955,67
Tuotto-/kulujäämä	387 296,36	346 215,33
Sijoitus- ja rahoitustoiminta		
Tuotot	6 222,39	0,38
Kulut	0,00	-13,84
Tuotto-/kulujäämä	6 222,39	-13,46
TILIKAUDEN TULOS	34 736,14	103 971,14
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	34 736,14	103 971,14

Tase 2023

Keski-Suomen kauppakamari, 0208215-0	01.01.2023	–	31.12.2023
TASE	31.12.2023		31.12.2022
VASTAAVA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineelliset hyödykkeet			
Koneet ja kalusto	1 688,23		2 250,97
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	1 688,23		2 250,97
Sijoitukset			
Osuudet saman konsernin yrityksissä	30 600,00		30 600,00
Sijoitukset yhteensä	30 600,00		30 600,00
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	32 288,23		32 850,97
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset	56 039,90		50 565,89
Muut saamiset	10 624,15		8 371,50
Siirtosaamiset	12 004,44		62 276,62
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	78 668,49		121 214,01
Rahat ja pankkisaamiset	461 611,59		466 194,41
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	540 280,08		587 408,42
VASTAAVA YHTEENSÄ	572 568,31		620 259,39

Keski-Suomen kauppakamari, 0208215-0	01.01.2023	–	31.12.2023
TASE	31.12.2023		31.12.2022
VASTATTAVA			
OMA PÄÄOMA			
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	415 580,10		311 608,96
Tilikauden voitto (tappio)	34 736,14		103 971,14
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	450 316,24		415 580,10
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Muut velat	4 000,00		10 000,00
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	4 000,00		10 000,00
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Ostovelat	45 588,50		65 957,23
Muut velat	15 096,79		14 729,01
Siirtovelat	57 566,78		113 993,05
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	118 252,07		194 679,29
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	122 252,07		204 679,29
VASTATTAVA YHTEENSÄ	572 568,31		620 259,39

Keski-Suomen kauppakamarin henkilöstö 2023

Pirjo Melasalmi
toimistopäällikkö

Ari Hiltunen
toimitusjohtaja

Pia Naukkarinen
palvelupäällikkö

Viivi Sakkara
viestintäpäällikkö

Tuula Rahikainen
koulutus­päällikkö

Merja Honkanen
markkinointisuunnittelija

Antti Määttä
puheenjohtaja

Vesa-Pekka Kangaskorpi
1. varapuheenjohtaja

Timo Koivisto
3. varapuheenjohtaja

Jaakko Puurula
2. varapuheenjohtaja

Keski-Suomen kauppakamarin hallitus 2023

Puheenjohtaja

Antti Määttä

Toimitusjohtaja, kauppaneuvos,
Osuuskauppa Keskimaa

Varapuheenjohtajat

Vesa-Pekka Kangaskorpi

Konsernijohtaja, Keski-suomalainen Oyj

Jaakko Puurula

Director HSE, Valmet Technologies Oy

Timo Koivisto

Kaupunginjohtaja, Jyväskylän kaupunki

Hallituksen jäsenet

Ari Pärnänen

Yrittäjä, Yöpuu Yhtiö Oy

Anssi Kuoppala

Toimitusjohtaja, Aito Support Oy

Timo Louhivaara

Toimitusjohtaja, Kuljetusliike Taipale Oy / Jyväskylän Kaukokiito

Mikko Markkanen

Yrittäjä, Crazy Town Oy

Suvi Metsola

Asiakkuusjohtaja, Export Maker Oy

Noora Sokero

Hankekehitysjohtaja, Skanska Talonrakennus Oy

Pasi Sorri

Toimitusjohtaja, Keski-Suomen Osuuspankki

Puhe- ja läsnäolo-oikeus

Olli Molander

Puheenjohtaja, Juniorikilta

Keski-Suomen kauppakamarin valtuuskunta 2023

Puheenjohtaja

Antti Määttä

toimitusjohtaja, kauppaneuvos, Osuuskauppa Keskimaa

Varapuheenjohtajat

1. Vesa-Pekka Kangaskorpi

konsernijohtaja, KeskiSuomalainen Oyj

2. Jaakko Puurula

paikallisjohtaja, Valmet Technologies Oy

3. Timo Koivisto

kaupunginjohtaja, Jyväskylän kaupunki

Muut jäsenet

Kari Aho

toimitusjohtaja, Secapp Oy

Mikko Akselin

hallituksen puheenjohtaja, TietoAkseli Group Oy

Jari Alanen

aluejohtaja, Kesko Oyj, Järvi-Suomi

Jari Hakala

kauppias, Jarintori Jari Hakala Oy

Janne Hakala-Ranta

toimitusjohtaja, Protacon Solutions Oy

Markku Hakola

konttorinjohtaja, Säästöpankki Optia

Hanna Helaste

kaupunginjohtaja, Jämsän kaupunki

Matti Hokkanen

toimitusjohtaja, Multimek Oy

Kirsi Huusko

partner, Greenstep Oy

Keijo Hämäläinen

rehtori, Jyväskylän yliopisto

Marja-Liisa Järvinen

asianajaja, Asianajotoimisto Winlaw Oy

Sari Kautto

Business Unit Manager, Azets Insight Oy

Sami Kurunsaari

toimitusjohtaja, Landis&Gyr Oy

Anu Laasanen

toimitusjohtaja, Suomen Henkilöstöasiantuntijat Oy

Jukka Lassila

toimitusjohtaja, Suomen Yrityskehitys Oy

Linda Leinonen

kunnanjohtaja, Laukaan kunta

Jukka-Pekka Nikula

toimitusjohtaja, MidInvest Management Oy

Harri Nissinen

kunnanjohtaja, Joutsan kunta

Noora Pajari

kaupunginjohtaja, Keuruun kaupunki

Béla Pavelka

toimitusjohtaja, Tavinsulka Oy

Timo Riikonen

yksikön johtaja, Peab Oy, Länsi- ja Keski-Suomi

Vesa Saarikoski

rehtori, Jyväskylän ammattikorkeakoulu

Mika Sarestie

kauppias, K-market Länsiväylä

Pasi Sorri

toimitusjohtaja, Keski-Suomen Osuuspankki

Hannu Teiskonen

hallituksen puheenjohtaja, HT Laser Oy

Teemu Toivanen

toimitusjohtaja, LähiTapiola Keski-Suomi

Matti Tuononen

kaupunginjohtaja, Äänekosken kaupunki

Anssi Tuominen

kuntayhtymän johtaja, Jyväskylän koulutuskuntayhtymä

Teemu Valkonen

hallituksen puheenjohtaja, Fulmore Oy

Ari-Pekka Vanamo

tehtaanjohtaja, Metsä Fibre Oy Biotuotetehdas

Jari Vähäpesola

liiketoimintajohtaja, Valmet Technologies Oy

Mikko Vänttinen

aluejohtaja, Finnvera Oyj

Keski-Suomen kauppakamarin valiokunnat 2023

DIGIVALIOKUNTA

Digivaliokunnan missiona on kehittää Keski-Suomen kilpailukykyä edistämällä ICT-alan kehitystä.

Tavoitteena on lisätä Keski-Suomen osaamista ja vetovoimaisuutta ICT-alan toimintaympäristönä koulu-

tuksessa, tutkimuksessa ja yritystoiminnassa niin paikallisesti kuin kansainvälisestikin. Valiokunta on aktiivisesti mukana Keski-Suomen alueen kärkihankkeissa rakentaen samalla yhteistä ja avointa digitaalisten palveluiden eko-

systeemiä ja arvoverkostoa. Valiokunta haluaa levittää tietoisuutta edistämistään projekteista laajemmin myös kauppakamariverkoston ulkopuolelle.

Valiokunta pyrkii tuomaan yhteen palveluntarjoajia ja

-käyttäjiä entistä paremmin ja synnyttämään uutta liiketoimintaa digitalisaation avulla. Valiokunta ottaa kantaa myös oppilaitosten koulutustarpeisiin elinkeinoelämän näkökulmasta.

Jarkko Hakola
Toimitusjohtaja, Eqvitia Oy

Kari Halttunen
Toimitusjohtaja, Karzasol Oy

Leena Hautsalo
Hallituksen puheenjohtaja,
Keski-suomalainen Oyj

Ari Hirvonen
Digijohtaja, Jyväskylän yliopisto

Mika Jokiranta
Lahdenranta Capital Oy

Sanna Jylänki
Yritysasiantuntija, Laukaan kunta

Antti Kauppinen
Teknologijahtaja, Suomen Erillisverkot Oy

Tero Kokkonen
Johtaja, IT-instituutti Jamk

Pekka Kärki
Asiakasvastuullinen johtaja,
Nordea Bank Oyj

Tommi Mikkonen
Professori, Jyväskylän yliopisto

Petri Mähönen
Business Director,
Devecto Oy

Ilkka Mäkitalo
Toimitusjohtaja,
Humap Oy

Teemu Ollilainen
Yrittäjä,
WeSolve Oy

Olli Peltokoski
Liiketoimintayksikön johtaja,
Kielo Office Solutions Oy

Juha Peltomäki
Aluejohtaja, Elisa Oyj

Perttu Poikonen
Yrittäjä, Sivuprofiili Oy

Ismo Reitmaa
Toimitusjohtaja,
Probis Solutions Oy

Tuomas Roininen
Varapuheenjohtaja, Peliosuus-
kunta Expa

Raimo Saarinen
Yrittäjä, Consulting 719

Mikko Saastamoinen
Toimitusjohtaja, Kumura Oy

Timo Salminen
Account Manager,
Sitowise Oy

Janne Sievälä
ICT-päällikkö,
Keuruun Energia Oy

Sari Suominen
Myyntijohtaja,
Pinja Digital Oy

Jarkko Tuomala
Paikallisjohtaja, Gofore Oyj

Juuso Tuppurainen
Asianajaja, osakas, Asianajo-
toimisto Pro Juridica Oy

Jouni Valkonen
Asiakaspäällikkö, Canon Oy Bu-
sinesscenter Jkl

Jukka Valkonen
Senior Advisor, Suomen
Yrityskehitys Oy

Pekka Vepsäläinen
Toimitusjohtaja, Tikkasec Oy

Tuukka Vepsäläinen
Tietohallintojohtaja, Jyväskylän
kaupunki

Atso Vesterinen
Toimitusjohtaja, Aiwo Digital Oy

Tiina Vestman
Toimitusjohtaja, SC Software
Oy

Asiantuntijat

Ossi Rantala
Puheenjohtaja, Linkki Jyväskylä
Ry

Aaron Bondfolk
Varapuheenjohtaja, Dumppi ry

Juniorikilta

Milla Tietäväinen,
Palveluasiantuntija, Alva-Yhtiöt
Oy

Puheenjohtaja

Anssi Kuoppala
Toimitusjohtaja, Aito Support Oy (Puheenjohtaja 1.9. asti)

Varapuheenjohtaja

Joni Borgström
Hallituksen jäsen, Pengon Oy (Puheenjohtaja 1.9. alkaen)

Jäsenet

Kari Aho
Toimitusjohtaja, Secapp Oy

Lauri Alppisara
Kyberturvallisuusjohtaja,
Valu Digital

KASVU- JA KANSAINVÄLISTYMISVALIOKUNTA

Kasvu- ja kansainvälistymisvaliokunnan missiona on edistää keskisuomalaisten yritysten kasvua ja kansainvälistymistä.

Kasvu- ja kansainvälistymisvaliokunta taistelee yritysten kasvun ja kansainvälistymisen puolesta. Valiokunta toimii ennakkoluulottomasti verkostojen ja kasvualustojen synnyttäjänä, kasvun ja kansainvälistymisen esteiden poistajana sekä äänitorvena, jonka tavoitteena on rohkaista

ja aktivoida yrityksiä kasvuun kotimaassa ja kansainvälisillä markkinoilla. Konkreettisenä esimerkkinä on Kauppakamari Lounge -toiminta. Lounge on käytännönläheinen tukiverkosto, jossa kasvun ja kansainvälistymisen osaaminen - tietoa, kokemuksia, kontakteja ja liiketoimintamahdollisuuksia - jaetaan kaikkien yritysten käyttöön Keski-Suomessa sekä luodaan innostusta ja uskallusta kansainvälistymiseen.

Puheenjohtaja

Katja Asikainen

Varatoimitusjohtaja, Aava & Bang Oy

Varapuheenjohtaja

Suvi Widgren

toimitusjohtaja, Rekka Group Oy

Jäsenet

David Ahonen

Vientijohtaja, Harvia Finland Oy

Hannu Arola

KHT-tilintarkastaja, Ernst & Young Oy

Pekka Asikainen

Toimitusjohtaja, Kespet Oy

Pia Asikainen

Organizational Development Specialist, GISGRO Oy

Tuija Hietanen

Yritysvalmentaja, osakas, Balentor Oy

Tapio Honkonen

Kehitysjohtaja, Valtra Oy Ab / Agco International GmbH

Tiina Järvelin

Yritysneuvoja, Jyväskylän kaupunki, kansainvälistymispalvelut

Heini Kannisto

Tuotantopäällikkö, Pengon Oy

Mari Karjalainen

KV-liiketoiminnan lehtori, Jamk

Saku Kulmala

Toimitusjohtaja, Pislä Oy

Leena Kuuri

Toimitusjohtaja, Wesentra Oy

Jukka Lassila

Toimitusjohtaja, Suomen Yrityskehitys Oy

Annimari Lehtomäki

Senior Specialist, Biotalousinstituutti Jamk

Elina Lillstrang

Kasvupsykologi, Elina Lillstrang Oy

Suvi Metsola

Asiakkuusjohtaja, Export Maker Oy

Taneli Minkkinen

Erikoissuunnittelija, Keski-Suomen ELY-keskus

Jaana Seppälä

Toimitusjohtaja, Kasvu Open Oy

Jari Siitonen

Myyntijohtaja, Valmet Technologies Oy

Suvi Skantz

Tiedottaja, PS-Viestintä Oy

Marko Sorri

Yritysvalmentaja, Jyväskylän Yritystehdas Oy

Mari Suoranta

Tutkijatohtori, Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulu

Johanna Toiviainen

Asianajaja, Asianajotoimisto Toiviainen Oy

Ossi Vanhamäki

Toimitusjohtaja, coach, O.M.A. Muutoskumppani Oy

Katariina Vuorela

Partner, Greenstep Oy

Juniorikilta

Tiina Manninen

Content Lead & Marketing Experience Manager, Valo Solutions Oy

OSAAMIS- JA TYÖELÄMÄVALIOKUNTA

Osaamis- ja työelämävaliokunta edistää ja tukee oppilaitosten ja yritysten välistä yhteistyötä, vuorovaikutusta sekä uusia innovatiivisia toimintamuotoja.

Valiokunnan toiminnan tavoitteena on edistää elinkeinoelämän ja yritysten tarvelähtöistä osaamisen kehittämistä

vahvistamalla kumppanuusverkostoa, jossa oppiminen ymmärretään tärkeimmäksi liiketoiminnan menestystekijäksi

Kärkihankkeenaan osaamisvaliokunta edistää uusien innovaatioiden syntyä alueen yrityksiin yhteistyössä oppilaitosten ja yritysten kanssa.

Puheenjohtaja

Mikko Markkanen

Yrittäjä, Crazy Town Oy (1.9. asti)

Puheenjohtaja

Veli-Matti Hokkanen

Toimitusjohtaja, Brado Oy (1.9. alkaen)

Varapuheenjohtaja

Kaija Haapasaari

Yksikönjohtaja, Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia

Jäsenet

Merja Galler

Konsultoiva projektipäällikkö, Kumura Oy

Santeri Heinonen

Senior Manager, Valmet Technologies Oy

Matti Hirvanen

Organisaatiokonsultti, valmentaja, Humap Consultation Oy

Suvi Hokkanen

HR and Development Manager, Nodeon Finland Oy

Johanna Holkko

Kehittämispäällikkö, Vähälä Logistics Oy

Harri Jääskeläinen

Partneri, Tuocon Oy

Jaakko Kaski

Director, People & Culture, Pinja Digital Oy

Liisa Kotanen

Henkilöstöpäällikkö, HT Laser Oy

Marja-Leena Laakso

Vararehtori, Jyväskylän yliopisto

Johanna Lampinen

Yksikönpäällikkö Talenom Yri-

tystilit Oy

Leena Liimatainen

Kehitysjohtaja, Jyväskylän ammattikorkeakoulu Oy

Ari Manninen

Johtaja, Jyväskylän yliopisto, Avance Johtamiskoulutus

Hanne-Mari Miskala

Henkilöstöjohtaja, Aava & Bang Oy

Olli Molander

Saranen Consulting, Oy

Vilma Mutka

Toimitusjohtaja, Mukamas Learning Design Oy

Tanja Oksa

Verkostopäällikkö, Jyväskylän kaupunki

Kari Pirinen

Kehittämispäällikkö, Keski-Suomen liitto

Marja Pudas

Yksikön päällikkö, Keski-Suomen ELY-keskus

Johanna Sajasalo

HR-päällikkö, Landis+Gyr Oy

Katja Sorri

Henkilöstöjohtaja, Jyväskylän yliopisto

Jari Suuronen

Henkilöstöjohtaja, Valtra Oy Ab

Kaisamaria Thusberg

Henkilöstöjohtaja, Osuuskauppa Keskimaa

Minna Tuohimaa-Juntunen

Henkilöstöasiantuntija, Keski-Suomen Osuuspankki

Marjo-Riitta Vainio

Koulutusjohtaja, Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä POKE

Sari Vertanen

HR Manager, Nouryon Chemicals Finland Oy

Juniorikilta

Tiina Savikangas

Tutkijatohtori, Jyväskylän yliopisto

FINANSSI- JA TALOUSVALIOKUNTA

Puheenjohtaja (31.8. asti)

Pasi Sorri
Toimitusjohtaja
Keski-Suomen Osuuspankki

Puheenjohtaja (1.9. alkaen)

Mikko Akselin
Hallituksen jäsen
TietoAkseli Group Oy

Varapuheenjohtaja

Tiina Martelius-Louniala
T&K-päällikkö
Jyväskylän ammattikorkeakoulu, Liiketoiminta

Finanssi- ja talousvaliokunta toimii keskustelufoorumina jäsenilleen sekä tuottaa valmennusta ja informaatiota toimialan vetovoimaisuuden

varmistamiseksi.

Valiokunta tekee ahkeraa työtä alueen kasvuyritysten eteen järjestämällä tapahtumia ja tilaisuuksia, joissa

valiokunnan jäsenet jakavat osaamistaan ja tietoutta esimerkiksi erilaisista rahoitusvaihtoehdoista.

Jäsenet

Pasi Arponen
Konttorinjohtaja,
Oma Säästöpankki Oyj

Jan von Bonsdorff
Aluejohtaja,
Oddscomp Oy / Suomen Yrityskaupat

Jarkko Danska
Sijoitusjohtaja, MidInvest Management Oy

Markku Hakola
Konttorinjohtaja,
Säästöpankki Optia

Ari Heikkilä
Hallituksen jäsen,
Konneveden Osuuspankki

Juha Hyvärinen
Asiakkuusjohtaja, Danske Bank A/S

Vesa Kokko

Asianajaja, Eversheds
Asianajotoimisto Oy

Jukka Ojalainen
Rahoituspäällikkö,
Jyväskylän kaupunki

Ermo Piispanen
Liiketoimintajohtaja,
LähiTapiola Keski-Suomi

Jussi Rieppo
Aluejohtaja, Nordea Savo-Karjalan yritys pankki

Jaakko Ryymin
Rahoituspäällikkö,
Keski-Suomen ELY-keskus

Simo Sarkkinen
Konttorinjohtaja,
Handelsbanken

Mikko Vänttinen
Aluejohtaja, Finnvera Oyj

Juniorikilta

Jani Pitkänen
Development Engineer, Oy Valtara Ab

ELINVOIMAVALIOKUNTA

Puheenjohtaja

Minna Lappalainen
Toimitusjohtaja, Kehittämisyhtiö Karstulanseutu Oy

Jäsenet

Anna-Liisa Juurinen
Elinvoimajohtaja,
Jämsän kaupunki

Sanna-Mari Jyräkoski
Toimitusjohtaja,
Keski-Suomen Yrittäjät ry

Petri Kaitamäki
Elinkeinokoordinaattori,
Joutsan kunta

Valiokunnan missiona on ”yhdessä elinvoimaa”. Valiokunta on vahvasti mukana yritysten kumppaneina liiketoiminnan kasvun ja elinvoiman kehittämisen näkökulmissa; valiokunnassa tunnetaan toimintaympäristö, jaetaan

tietoa, kehitetään yhdessä ja verkostoidutaan. Tänä vuonna valiokunta haluaa olla vaikuttamassa erityisesti osaamisen kehittämiseen ja osaavan työvoiman haasteisiin. Ilmasto ja vastuullisuusasiat ovat myös tärkeitä, samoin maakunnan

näkyvyys. Keski-Suomen kasvupolulla valiokunta on matkassa mukana yhdessä yritysten kanssa. EU:n rahoituskanavien hyödyntämiseen panostetaan vahvemmin.

Risto Kovala
Yrityspalvelupäällikkö,
Jyväskylän kaupunki

Tapani Laitinen
Toimitusjohtaja,
Kehittämisyhtiö Witas Oy

Kirsi-Maria Lipsanen,
Asiakasvastuullinen johtaja,
Nordea

Esa Luomanperä
Toimitusjohtaja,
Jokilaakson Juusto Oy

Kari Mäkelä
Toimitusjohtaja,
Jämsän Seudun Osuuspankki

Pirjo Peräaho
Aluekehitysjohtaja,
Keski-Suomen liitto

Ari Piesala
Toimitusjohtaja,
Kehittämisyhtiö Karstulanseutu

Jyrki Rahkonen
Elinkeinojohtaja, Saarijärven kaupunki

Markku Rautiainen
Projektijohtaja, Äänekosken kaupunki

Janne Taavitsainen
Yrityskehitys, Kehittämisyhtiö Karstulanseutu

Janne Teppo
Yritysasiantuntija, Muuramen kunta

Sari Åkerlund
Elinvoimajohtaja, Äänekosken kaupunki

Juniorikilta

Annina Gråsten
Controller, Harvia Finland Oy

LIIKENNE JA ALUERAKENNE

Puheenjohtaja

Timo Louhivaara
Toimitusjohtaja,
Kuljetusliike Taipale / Jyväskylän Kaukokiito

Varapuheenjohtaja

Heikki Tervanen
Toimialajohtaja,
Osuuskauppa Keskimaa

Jäsenet

Jari Alanen
Aluejohtaja, Kesko Oyj

Antti Astrén
Toiminnanjohtaja, Infra Keski-Suomi ry

Ari Friman
Toimitusjohtaja, 360 Palvelut

Jari Hakala
Toimitusjohtaja, kauppias,
Jarintori Jari Hakala Oy

Marko Huttunen
Toimitusjohtaja, Ovaro Kiinteistösi joitus Oyj

Liikenne- ja aluesuunnitteluvallio- kunnan missiona on vaikuttaa Keski-Suomen liikenteen ja aluerakenteen kehittämiseen. Valiokunnan missiona on

saada Keski-Suomen liikenne ja palvelurakenne maan parhaimmista vaikuttamalla aktiivisesti Nelostien, kilpailukykyisen lentoliikenteen sekä

kaupan ja palveluiden puolesta mm. tiedottamisen, tilaisuuksien, lausuntojen ja tutkimuksien keinoin.

Marja-Liisa Järvinen
Asianajaja, toimitusjohtaja,
Asianajotoimisto
Winlaw Oy

Mika Järvinen
Lentoaseman päällikkö,
Finavia Oyj

Mika Kauppinen
Palvelujohtaja Alko Oy Itä-Suomen alue

Mirja Kattilakoski
Lakimies, varatuomari,
Asianajotoimisto Fenno Oy

Mika Kauppinen
Palvelujohtaja,
Alko Oy Itä-Suomen alue

Heikki Lappalainen
Toiminnanjohtaja, SKAL Keski-Suomi ry

Pertti Lehtomäki
Toimitusjohtaja,
Veljekset Lehtomäki Oy

Tommi Luukkonen
Toimitusjohtaja, Arkkitehtipalvelu Oy Jyväskylä

Petri Niinikoski
Myyntijohtaja, Keski-Suomen Kuljetus Oy

Jorma Paananen
Liiketoimintajohtaja,
Fimpec PMO Oy

Petri Palviainen,
Toimitusjohtaja, Jyväskylän Aluetaksi Oy

Inkeri Pasanen
Varapäätoimittaja,
Keski-Suomen Media Oy/
Keskisuomalainen Oyj

Joona Paukku
Liiketoimintajohtaja, SRH Service Oy

Jukka Pitkänen
Työpäällikkö, Destia Oy

Timo Riikonen
Yksikönjohtaja,
PEAB Oy Jyväskylä

Arto Saarinen
KHT-tilintarkastaja, toimitusjohtaja, TietoAkseli Group Oy

Juha Salonen
Tuotantojohtaja, DB Schenker

Mika Sarestie
Kauppias, K-Supermarket
Länsiväylä

Petri Seppänen
Toimitusjohtaja,
Sitowise Oy

Kari Taipale
Toimitusjohtaja,
KAK-Kuljetuspalvelu Oy

Seija Takanen
Toimitusjohtaja, Jykia Oy

Tarmo Viljamaa
Suunnittelujohtaja, Insinööri-
vain Oy

Kimmo Villman
Toimitusjohtaja, Kuljetusliike
Villman Oy

Antti Virmanen
Toimitusjohtaja, Äänekosken
Kiinteistöhoito Oy

Asiantuntijat

Jukka Lehtinen
Ylijohtaja, Keski-Suomen
ELY-keskus

Jan Kinberg
Varastopäällikkö,
Ilmasotakoulu

Juniorikilta

Riitta Könönen,
konsultti, Ainohealth

MATKAILUVALIOKUNTA

Keski-Suomen matkailuvaliokunnan keskeisimpänä tehtävänä on matkailuelinkeinon kilpailukyvyyn kehittäminen ja toimintaedellytysten vahvistaminen Keski-Suomessa.

Matkailuvaliokunta tekee aitoa yhteistyötä ja hallituksen jäsenet toimivat avoimesti tukien ja kannustaen toinen toisiaan. Valiokunnassa tehdään myös vuosittain yhteinen opintomat-

ka Keski-Suomen matkailussa ajankohtaiseen kehittämisen aiheeseen liittyen. Opintomatkoja tehdään sekä kotimaassa että ulkomailla.

Susanne Rasmus

Markkinointipäällikkö, Jyväskylän kaupunki / Visit Jyväskylä

Tiia Valkama

Toimitusjohtaja,
Lomakeskus Revontuli & Revontuli Golf

Jani Ylönen,

Myyntijohtaja, Keskisuomalainen Oyj

Asiantuntijat

Mika Järvinen
Lentoaseman päällikkö, Finavia Oyj

Juniorikilta

Miia Valkonen
Ympäristöpäällikkö, Laukaan kunta

Varapuheenjohtaja

Ella Salmela
Toimitusjohtaja, Crazy Town Oy

Jäsenet

Suvi Ahonen
Projektipäällikkö, Jamk

Ulla Haggrén
Matkailu- ja markkinointijohtaja,
Jämsän kaupunki

Katriina Holm
Hankepäällikkö,
Petäjäveden kunta

Markus Kallio
Toimitusjohtaja,
Varjolan Tilan Matkailu Oy

Pasi Kunelius
Toimialajohtaja,
Osuuskauppa Keskimaa

Noora Mäkiaho
Liiketoimintajohtaja,
Matka Mäkelä Oy

Iris Mäkinen
Toimitusjohtaja,
Kerusselkä Hotels Oy

Janne Pälvimäki
Hotellinjohtaja, Scandic Hotels
Oy / Scandic Laajavuori

Katri Paakkari
Toimitusjohtaja, Mattilanniemen
Hotelli Oy

Marika Puttonen,
Talousjohtaja, Helin Matkatoimisto Oy

Juha Rahko
Toimitusjohtaja,
Jyväskylän Messut Oy

Puheenjohtaja

Ari Pärnänen
Yrittäjä,
Yöpuu Yhtiö Oy

TEOLLISUUSVALIOKUNTA

Teollisuusvaliokunta pyrkii parantamaan maakunnan eri teollisuuden alojen kilpailukykyä ja vetovoimaisuutta.

Valiokunta toimii valmistus- ja tuotantoalan yritysten avainhenkilöille ajankohtaisten asioiden jakamisen ja mahdol-

listen esiin nousseiden haasteiden ratkaisuforumina.

Valiokunnan toiminnan painopistealueita ovat:
- tietoisuuden lisääminen ihmisille valmistus- ja tuotantoalan yrityksissä olevista työtehtävistä Keski-Suomessa

- teollisten alojen profiilin ja mielikuvan nostaminen positiivisemmaksi ja siten paremmin vastaamaan tämän päivän todellisuutta

Viestimällä näistä asioista positiivisessa hengessä muun muassa sosiaalisessa medi-

assa, pyritään helpottamaan osajien saamista alan yrityksiin tulevaisuudessa. Lisäksi valiokunta pyrkii aktiivisesti verkostoitumaan muiden valiokuntien, oppilaitosten sekä yritysten kanssa.

Puheenjohtaja

Noora Sokero

Hankekehitysjohtaja, Skanska Talonrakennus Oy

Varapuheenjohtaja

Laura Tuominen

Kehitysjohtaja, Ommellinen Oy

Jäsenet

Johanna Gråsten

Paikallisjohtaja, KPMG Oy Ab

Ilkka Heikkilä

Toimitusjohtaja, Nammo Vihtavuori Oy

Matti Hokkanen

Toimitusjohtaja, Multimek Oy

Sakari Häyrynen

Toimitusjohtaja, Kytola Instruments

Juha Järvi

Toimitusjohtaja, Ka-Mu Oy

Jesse Järvinen

Aluejohtaja, Suomen Terveystalo Oy

Juha Jääskelä

Toimitusjohtaja, Arctic Machine Oy

Timo Kangasoja

Toimitusjohtaja, Terästyö JK & JK Oy

Pasi Koivisto

Liiketoimintajohtaja, Neova Oy

Janne Kolehmainen

Toimitusjohtaja, STEKA Oy

Jukka Koponen

CEO, Sleipner Finland Oy

Kai Laaja

Johtaja, Metsä-Multia Oy

Kari Liuska

Toimitusjohtaja, Tana Oy

Kalle Mattsson

Myynti & markkinointijohtaja, Nisula Forest Oy

Petteri Mäkeläinen

Business Manager, Gofore Oyj

Veli-Pekka Niemistö

Toimitusjohtaja, Jake-Man Oy

Marjaana Nissilä-Ryytty

Yksikönjohtaja, YIT Suomi Oy

Kari Piltonen

Toimitusjohtaja, LH Lift Oy

Pekka Purola

Toimitusjohtaja, Turvetuote-Peat Bog Oy

Kari Ranta

Vice President; Paperitehtaat-liiketoimintayksikkö, Valmet Technologies Oy

Tero Rautiainen,

Kehittämispäällikkö, Keski-Suomen liitto

Heikki Savolainen

Metsänhoitojohtaja, Metsähallitus Metsätalous/Länsi-Suomi

Marko Silventoinen

Toimitusjohtaja, Otavan Kirjapaino Oy

Juha Takala

Toimitusjohtaja, Realtrust Oy

Hanne Toukoaho

Hallituksen puheenjohtaja, Sepäkoski Oy

Uljas Valkeinen

Hallituksen puheenjohtaja, Finn-Savotta Oy

Pasi Varkila

Sales and Project Manager, Fimpec Engineering Oy

Ari-Pekka Vanamo,

Tehtaanjohtaja, Metsä Fibre Oy Biotuotetehdas

Asiantuntijat

Tea Heinola

Branch Manager, Adecco Finland Oy

Pirjo Suhonen

Kehittämispäällikkö, Keski-Suomen ELY-keskus

Juniorikiiltä

Pirita Huotari,

Senior Business Developer, Schaeffler Finland Oy

Puheenjohtaja

Suvi Vuojolainen

Markkinointipäällikkö, Jyväskylän kaupunki

Varapuheenjohtaja

Anna-Kaisa Säkkinen

Viestintäjohtaja, Jyväskylän yliopisto

Jäsenet

Jenni Hyvärinen

Viestintä- ja markkinointipäällikkö, Jyväskylän Koulutuskuntayhtymä Gradia

Jenni Isopahkala

Viestintäpäällikkö, Keski-Suomen liitto

Suvi Kallioinen

Viestintäsuunnittelija, Äänekosken kaupunki

Paula Koivupalo

Markkinointipäällikkö, Jyväskylän Yritystehdas Oy

Aila Kotilainen,

Head of Communications, Aidon Oy

Keski-Suomen kauppakamarin Viestintävaliokunnan missiona on edistää alueen menestystä ja kasvua sekä tukea alueen yrityksiä ja yhteisöjä viestinnän ja markkinoinnin keinoin. Valiokunta koostuu yritysten ja organisaatioiden markkinoinnin ja viestinnän ammattilaisista, joiden yhteistyöfoorumina valiokunta toimii.

Valiokunta keskittyy erityisesti seuraaviin teemoihin:

Veto- ja pitovoiman vahvistaminen: Viestintävaliokunta vahvistaa Keski-Suomen

veto- ja pitovoimaa viestinnän ja markkinoinnin keinoin. Toiminnan tavoitteena on houkuttaa uusia yrityksiä ja osaajia alueelle sekä edesauttaa paikallisten yritysten ja osaajien kohtaamista.

Maakunnallinen viestintäyhteistyö:

Viestintävaliokunta edistää maakunnallista viestintää yhdistämällä eri toimijat yhteisen päämäärän saavuttamiseksi ja tukemalla Keski-Suomen maineen rakentamista yhteistyön ja konkreettisten toimien kautta.

Tulevaisuuden viestintä- ja markkinointiosaamisen jakaminen: Valiokunta tunnistaa ja jakaa tietoa tulevaisuuden viestintä- ja markkinointiosaamisesta kauppakamarin jäsenille. Tavoitteena on auttaa yrityksiä ja organisaatioita pysymään ajan tasalla viestinnän ja markkinoinnin kehityksessä. Valiokunta vahvistaa viestinnän ja markkinoinnin osaamista ja sen arvostusta maakunnassa.

Vilja Laaksonen

Toimitusjohtaja, Aava & Bang Oy

Jenni Leppilähti

Yrityskemittäjä/viestintä, Kehittämisyhtiö Karstulanseutu Oy

Noora Luoma

Viestintä- ja markkinointijohtaja, Osuuskauppa Keskimaa

Tero Manninen

Viestintäjohtaja, Keski-Suomen hyvinvointialue

Esa Mutanen

Toimitusjohtaja, EM-Palvelut Oy

Inkeri Pasanen

Varapäätoimittaja, Sanomalehti Keskiuomalainen

Heli Peltola

Viestintäpäällikkö, Laukaan kunta

Marjo Rönnkvist

Viestintäyrittäjä, Sana tai pari Oy

Riina Saarinen

Marketing & Communications Manager, HT Laser Oy

Hanna-Maria Sandelin

HR- ja viestintäasiantuntija, Suomen Henkilöstöasiantuntijat Oy

Katja Selänne

Myyntipäällikkö, SME Business, Sanoma Media Finland Oy

Anna-Kaisa Talvitie

Viestintäpäällikkö, Kasvu Open Oy

Sanna Tarkiainen

Koordinaattori, Keski-Suomen Yrittäjät

Tuija Tiitinen

Viestintäkoordinaattori, Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä POKE

Heli Toivola

Viestintäjohtaja, Jyväskylän ammattikorkeakoulu Oy

Laura Walden

Viestintäpäällikkö, Jämsän kaupunki

Anni Wargh

Verkostopäällikkö, EduFutura

Asiantuntijat

Laura Kaipainen

Rekrytointiviestinnän asiantuntija, Ilmasotakoulu

Anniina Sahi

Viestintäpäällikkö, Keski-Suomen ELY-keskus

Juniorikilta

Ida Mustonen

Toimitusjohtaja, Aidia Oy

JUNIORIKILTA

Juniorikillan jäsenistön muodostavat aktiiviset ja ansiotunteet Nuorkauppakamarilaiset.

Juniorikillan jäsenyys on kaksivuotinen kunniatehtävä, ja kukin juniorikiltalainen toimii kauppakamarin luottamuselimissä, valiokunnissa juniorijäsenen mandaatilla. Juniorikiltalaiset kokoontuvat säännöllisesti jakamaan kokemuksiaan ja oppejaan valiokunnista. Killan tavoitteena on mahdollistaa nuorkauppakamarin jäsenille oppiminen kokeneilta yritysjohtajilta ja samalla tuoda tulevaisuuden tekijöiden näkemykset tämän päivän elinkeinoelämän kehittämiseen. Lisäksi kiltajärjestää verkottumistapahtumia

Nuorkauppakamarin ja kauppakamarin jäsenille. Juniorikillan toiminta on ainutlaatuista Suomessa ja toimintaa on kokemusten karttuessa tarkoitus levittää valtakunnallisesti. Idea tiiviimmästä yhteistyöstä kauppakamarin ja Nuorkauppakamarin yhteistyöstä lähti liikkeelle kauppakamareiden koulutuspäivillä 2006.

Puheenjohtaja

Olli Molander

Sales Manager, Saranen Consulting

Varapuheenjohtaja

Annika Karjalainen

Prosessiturvallisuus- ja energiansinööri, Cenecor International Oy

Jäsenet

Anniina Gråsten

Controller, Harvia Finland Oy

Milla Tietäväinen,

Palveluasiantuntija, Alva-Yhtiöt Oy

Pirita Huotari,

Senior Business Developer, Schaeffler Finland Oy

Tiina Manninen

Content Lead & Marketing Experience Manager, Valu Solutions Oy

Riitta Könönen,

Konsultti, Ainohealth Oy

Tiina Savikangas,

Tutkijatohtori, Jyväskylän yliopisto

Jani Pitkänen,

Product Development Engineer, Oy Valtra Ab

Miia Valkonen,

Ympäristöpäällikkö, Laukaan kunta

Keski-Suomen kauppakamarin jäsenet

014-Kuljetus Oy
1616 Mikko Truhponen Oy
360 Palvelut Oy
3D Formtech Oy
3J Partners Oy

A

A. Reponen Oy
A1 Kiinteistöt Oy
Aalman Oy
Aarniovuori Oy
Aava & Bang Oy
Actus Advisors Oy
Adafy Oy
Adecco Finland Oy
Adepta Oy
Advania Finland Oy
AFM-Forest Oy
Agmen Oy
Ahosen Palvelut Oy
AiCan - Happy People Oy
Aicci Oy
Aidon Oy
Airtaksi Jyväskylä Oy
Aisti Corporation Oy
Aitio Finland Oy
Aiwo Digital Oy
AJ-Laskenta Ky
AJ-Tools Oy
Akselin Group Oy
Akson Group Oy
Aksulit Oy
Akva Filter Oy
Alkio-Opiston Kannatusyhdistys Ry
Alko Oy Itä-Suomen alue
Allaway Oy
AlpaFinlandia Oy
Alteams Oy
Alvar Andersin Oy
Alva-Yhtiöt Oy
AM Coaching Oy
Anders Innovations Oy
Antti M. Juntunen / K-Market Kymppi
Aplicom Oy
APRe Oy/ Aurinkodit
A-Puu Oy
Arctic Machine Oy
Ari Flyktman Ky / Antennimies
Ari Taivalsaari Oy
Ariterm Service Oy
Arkkitehtipalvelu Oy Jyväskylä
Arkkitehtitoimisto LPV Jyväskylä Oy
Art Catering Oy
Arts & Crafts Restaurants Oy
Asianajotoimisto Artimo & Co
Asianajotoimisto Fenno Oy
Asianajotoimisto Jantunen, Kaartinen & Siltala Oy
Asianajotoimisto Pro Juridica Oy
Asianajotoimisto Toiviainen Oy
Asianajotoimisto Tuomi, Lakka & Metsätähti Oy
Asianajotoimisto Winlaw Oy
Asistenta
AS-Steel Oy Säynätsalo
Atemark Oy

Audit Verde Oy
Aveon Real Estate Oy
Avidly Oy / Jyväskylän toimisto
Azets Insight Oy Jyväskylä

B

Balentor Oy
BDO Oy Jyväskylä
Bellamer Oy Ltd
Bellapipe Oy
Berggren Oy
Betolar Oyj
Betset Group Oy / Betset Oy
Bitcomp Oy
Black Bruin Oy
BR Motors Oy
Brado Oy
BRAV Finland Oy
Brodekteam Oy
Buildercom Oy
Business&Marketing Dot Oy
Buugi Oy

C

C2 Smartlight Oy
Canon Oy Canon Business Center Jyväskylä
Custom Oy
Ceili Oy
Cenmia Oy
Ceramic arts Oy
Cimson Koulutuspalvelut Oy
Cimson Yrityspalvelut Oy
Cliffhill Oy
CMT Solutions Oy
Coating Source Oy
Coinmotion Oy
Componenta Manufacturing Oy Jyväskylä
Condo Group Oy
Confidentum Oy
Consulting 719
Crazy Town Oy
CrossFit Jyväskylä OY
CrossStone Consulting Oy
Curium Finland Oy

D

Danske Bank A/S Suomen sivuliike Jyväskylän yksikkö
David Brown Santasalo Finland Oy
Delotec Oy
Destia Oy
Devecto Oy
DeveloX Oy
Digipaino Kirjaksi.Net
DPI Coding Oy
Dyntac Technology Oy

E

Educluster Finland Oy
 EKA Itä Oy / Eilakaisla
 Elani-Rakennus Oy
 Elegian Oy
 Elina Lillstrang Oy
 Elisa Oyj
 Ellen ja Artturi Nyysösen Säätiö sr.
 Elomatic Consulting & Engineering Oy
 Elonen Oy Leipomo
 Elvi Oy Talotekniikka
 Emfit Oy
 EM-Palvelut Oy
 Envineer Oy
 Epira Oy
 Eqvitia Oy
 Ernst & Young Oy
 Esko Reiners Motorsport Oy
 Esleyhtiö Oy
 ESP Suomi Oy
 Espedet Oy / K-Supermarket Laukaa
 Etula Group Oy
 Euler Hermes SA Suomen sivuliike
 Eurofins NSC Finland Oy
 Eventizer Oy
 Eversheds Asianajotoimisto Oy
 Evogenom Oy
 eWatt Smart Power Systems Oy
 Expomark Oy
 Export Maker Oy
 Ext Ventures Oy

F

Facilor Oy
 FeelTouch Oy c/o Noblessa Keittiöt
 FI.CO. Oy
 FID Engineering Oy
 Fimpec Engineering Oy
 Fimpec PMO Oy
 Fin Car Service Oy
 Fin Forelia Oy
 Fin/Admin Oy
 Finavia Oyj
 Findolainen Business Hub Oy
 Fine Mainframe Oy
 FinMeas Oy
 Finnchat Oy
 Finn-Jiit Oy
 Finnkino Oy Jyväskylä
 Finn radiator Oy
 Finn-Savotta Oy
 Finnsuoja Oy
 Finnvera Oyj
 FinQat Oy
 Finse Oy
 FirePro Finland Oy
 Firstbeat Analytics Oy

Firstbeat Technologies Oy
 Flender Finland Oy
 Flow Control Oy TH
 Flowa Oy
 Fluidhouse Oy
 Flumenia Oy
 FM Timber Oy
 Foresta Star Oy
 Freshwind Oy
 Frontdrivers
 Fulmore Next Gen Oy

G

Gallant Jyväskylä Oy
 Gasum Portfolio Services Oy
 Genip Oy
 Go On Yhtiöt Oy / GoMetan Oy
 Gofore Oyj
 GrafiTeam Oy
 Granlund Oy
 Green Carbon Finland Oy
 Greenstep Oy
 Growthsetters Oy
 Gummerus Oy

H

H & R Puromäki Oy
 H. Ojanperä Ky
 Hallituspartnerit Keski-Suomi ry
 Handelsbanken
 Hankasalmen apteekki
 Hankasalmen kunta
 Hanka-Taimen Oy
 Happy in Finland Oy
 Harvia Finland Oy
 Havua Osakeyhtiö
 Heli Mäkiranta Design Oy
 Helin Matkatoimisto Oy
 Hiilet Oy
 Hikinoro Oy
 Hill Audit Oy
 HimosLomat Oy
 Himos-Yhtiöt Oy
 Hinaus- ja kuljetuspalvelu Rantanen Oy
 HK Instruments Oy
 Horisontti Group Oy
 Hotelli Alba / Mattilanniemen Hotelli Oy
 Howspace Oy
 HT Laser Oy
 Humap Consultation Oy
 Huoltotyö Pentti Oy
 Huopaliike Lahtinen ay
 Hutunki Pelit Oy
 HydFin Oy
 Hyvinvoinnin Suurlähettiläät Oy
 Häkärinteet Oy
 Hämeen Autovaruste Oy

I
 Ideoita Oy
 IF Vahinkovakuutusyhtiö Oyj
 Ilveslahden Siivous Oy
 Impuls Tukku Oy
 Incident Management Solutions Finland Oy
 Infomaatti Oy
 Infonia Oy
 Infra Keski-Suomi Ry
 InHunt Group Jyväskylä
 Inmeco Oy Rakennuskonsultit
 Insinööriavain Oy
 Insinööriomisto Geo-Control Oy
 Insinööriomisto Ismo Lindberg Oy
 Insinööriomisto Mittatyö Timo Holopainen Ky
 Insinööriyö Hentinen Oy
 Intotalo Oy
 IPEOtech Oy
 Isku Interior Oy
 Isännöitsijätoimisto Esa Kortelainen Oy
 Itumic Oy
 Ividea Oy

J

J & J Kuormalavat Oy
 Jakeman Oy
 Jakotec Oy
 Jaminvest Oy
 Jarintori Jari Hakala Oy
 Jari-Pekka Oy
 Jkl-Hana Oy
 JK-Rakenne Oy
 Joblink NorthEast Oy
 John Crane Safematic Oy
 Jokilaakson Juusto Oy
 Jokiwatti Oy
 Jorma Martinmäki Oy
 Joutsan kunta
 Joutsan Vesihuolto Oy
 JR-Tools Oy
 JT-Konemyynti Ky
 Jukolan Juusto Oy
 Jussi Louko Oy
 Juurikka Catering Oy
 JVR-Rakenne Oy
 Jykia Oy
 JYP Jyväskylä Oy
 Jyväk Pakari Oy
 Jyväk-Caravan Oy
 Jyväskylä Indoor Karting Center Oy
 Jyväskylän 12. Kuokkalan apteekki
 Jyväskylän Aluetaksi Oy
 Jyväskylän ammattikorkeakoulu Oy
 Jyväskylän Hotellipalvelut Oy
 Jyväskylän HuoltoSilta Oy
 Jyväskylän Kaukokiito Oy

Jyväskylän Kauppalaisseuran Säätiö Sr.
 Jyväskylän kaupunki
 Jyväskylän Keskustan Kirppis Oy
 Jyväskylän Kiinteistöpalvelu Oy
 Jyväskylän Koulutuskuntayhtymä Gradia
 Jyväskylän Laatta Leevi Oy
 Jyväskylän Mattopesu Oy
 Jyväskylän Messut Oy
 Jyväskylän Mini-Mani Oy
 Jyväskylän Nuoriso- ja Palveluasunnot JNP Oy
 Jyväskylän Nuorkauppakamari Ry
 Jyväskylän Siirto-Paino Oy
 Jyväskylän Talousseura ry
 Jyväskylän Uudis ja Saneeraus Oy
 Jyväskylän Uusi Apteekki
 Jyväskylän VendokV Oy
 Jyväskylän Vuokra-Asunnot Oy
 Jyväskylän yliopisto
 Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta/JYY
 Jyväskylän yliopistosäätiö sr
 Jyväskylän Yritystehdas Oy
 Jyväk-Maatalous Oy
 Jyväk-Parkki Oy
 Jyvässeudun Kiinteistöpaletti Oy
 Jyvässeudun Laskentapalvelu Oy
 Jyvässeudun Perhekodit Oy
 Jämsän kaupunki
 Jämsän Kone Center Oy
 Jämsän Metalli Ja Kuljetus Oy
 Jämsän Seudun Osuuspankki
 Jämsänkosken Kuljetus ja Huolto Järvi Oy
 Järvi-Suomen Asunnot Oy
 Järvi-Suomen Terveys Oy
 Jääskelä Innovation Oy

K

K & R Elevator Oy
 K2 Turvapalvelut Oy
 Kaivutyö Salmela Oy
 KAK-Kuljetuspalvelu Oy
 Kampus Data Oy /Multitronic Jyväskylä
 Ka-Mu Oy
 Kamua Oy
 Kapasystems Ky
 Karhitek Oy
 Kari Minkkinen Oy
 Karstulan Hyvinvointipalvelusäätiö sr
 Karstulan Morass Oy
 Karzasol Oy
 Kasvu Open Oy
 Kauppakeskus Seppä Oy
 Kehittämissyhtiö Karstulanseutu Oy
 Kehittämissyhtiö Keulink Oy
 Kehittämissyhtiö Witas Oy
 Kenttäsepät Oy
 Keox Oy
 Kertun Kulma Ky
 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen
 Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia
 Keski-suomalainen Oyj
 Keski-Suomen Aluetaksi Oy
 Keski-Suomen Betonirakenne Oy

Keski-Suomen Ekonomit ry
 Keski-Suomen ELY-keskus
 Keski-Suomen hyvinvointialue, konsernihallinto
 Keski-Suomen Ilmastointihuolto Oy
 Keski-Suomen Kalatalouskeskus ry
 Keski-Suomen Kiinteistöpalvelu Oy
 Keski-Suomen Koneistamo Oy
 Keski-Suomen Kuntosalit Oy
 Keski-Suomen Liikepalvelu Oy
 Keski-Suomen liitto
 Keski-Suomen LVI-Helin Oy
 Keski-Suomen Osuuspankki
 Keski-Suomen Rakennus ja Raudoitus Oy
 Keski-Suomen Ravirata Oy
 Keski-Suomen Sisustusmiehet Oy
 Keski-Suomen Studio Audio Oy
 Keski-Suomen Taloushallinto Oy
 Keski-Suomen Tarkastustalo Oy
 Keski-Suomen TRT Rakennus Oy
 Keski-Suomen Vahinkopalvelut Oy
 Keski-Suomen Valokuituverkot Oy
 Keski-Suomen Vammaispalvelusäätiö sr
 Keski-Suomen Yrittäjät ry
 Kesko Oyj
 Kespat Oy
 KESPET Oy
 KeS-Siltaykköset Oy
 Kestools Oy
 Ketokuljetus Oy
 Ketsam Oy
 Keuruselkä Hotels Oy
 Keuruun Energia Oy
 Keuruun FinnSafety Oy
 Keuruun kaupunki
 Keuruun Osuuspankki
 Keuruun Tilitupa Oy
 Keuruun Toimitilat Oy
 Keypoint Oy
 Kiello Office Solutions Oy
 Kiinteistö Oy Jyväskylän Kolmikulma
 Kiinteistömaailma Jyväskylä Tourula / PR-Neliöt Oy
 Kiinteistönvälitys LKV Savolin Oy
 Kivi CNC-Machinery Oy
 Kivijärven apteekki
 Kivijärven kunta
 KL-Teho Oy
 Koiravahti Oy
 Konepaja Kemell Oy
 Konopalvelu Tammivuori Ky
 Konetyö Puntanen Ky
 Koneurakointi J-M Kinnunen Oy
 Konnekuljetus Oy
 Konneveden kunta
 Konneveden Osuuspankki
 KO-PA Logistic Oy
 Kosken LVI-Palvelu Oy
 Koskenpään Huopatehdas Oy
 Koskinen & Ilanne
 Kotisol Oy
 Koulutus- ja Yrityspalvelu Riitta Vaitinen
 KPMG Oy Ab
 KPS Kuljetus Oy
 KR-Tela Oy
 K-S Konttoripiste Oy
 K-S Suojaperustus Oy
 KS-KIINTEISTÖ OY
 Ksteel Oy
 K-Supermarket Länsiväylä/ Mimisa Oy

Kukkopelti OY
 Kuljetus A. Lehti Oy
 Kuljetus H & P Peltonen Oy
 Kuljetus ja muutto O. Jylhä Oy
 Kuljetus Villman Oy
 Kuljetusapu Kimmo Taipale Oy
 Kuljetusapu Korhonen Oy
 Kuljetusliike A. Peltola Oy
 Kuljetusliike Rahikkala Oy
 Kuljetusliike Ville Silvasti Oy
 Kuljetuspalvelu A. Pasanen Oy
 Kumura Oy
 Kuohu Artesian Waters Oy
 Kurikka Timber Oy
 Kuuloxi Oy
 Kuusakoski Oy
 KX-Treeshears Oy
 Kymppiremontit Oy
 Kytola Instruments Oy

L

Laadulla Oy
 Laajis Oy/ Hiihtokeskus & Seikkailupuisto Laajavuori
 Lahdenranta Capital Oy
 Landis+Gyr Oy
 Largo Capital Oy
 Lasi-Kalle Oy
 Laskenta Sarit Oy
 Laskentapari Oy
 Laukaan Betoni Oy
 Laukaan kunta
 Laukaan Peurunkagolf Oy
 Laukaan Tupaswilla Oy
 Laukaan Vesihuolto Oy
 Laukkavirran Kuljetus ja Maansiirto Oy
 Lecklé Oy
 Ledi Group Oy
 Lehtisepät Oy
 Leos2go Oy
 Lh lift Oy
 Liikennemainos Ail Oy
 Lindström Oy
 Linjalaser Oy
 Linnapaperi Oy
 Lion's Mane Oy
 Lisäpalvelu Keski-Suomi Oy
 LLJ-Yhtiö Oy
 Loistokset Oy
 Lomakeskus Revontuli Oy
 LR Metall Oy
 LS Cargo Logistics Oy
 Luhangan kunta
 Lujabetoni Oy
 Lujatalo Oy
 Lumilegal Consulting Oy
 Lumiostore Finland Oy
 Lumixia Oy
 LuoKor Oy
 LVI LaPe Oy
 LVI Mak-Tek Oy
 LVI-insinööritoimisto Koski-Konsultit Oy
 LVI-Taitajat Oy
 LähiTapiola Keski-Suomi Keskinäinen Vakuutusyhtiö
 Lämpöpalvelu Sami Päijänen Oy

M

M & P Kukkonen Oy / K-Citymarket Keljo
 Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK Ry
 Maakunnan Asunnot Oy
 Maalausliike Pekkarinen Oy
 Maanrakennus O. ja P. Virtanen Oy
 Maanrakennusliike Valter Lehtonen Oy
 Maansiirto Harry Mäkelä Oy
 Maansiirto ja Rakennus Siik Oy
 Maansiirto Viiala Oy
 Maansiirtoliike Koivunen Oy
 Maarla Oy
 Magister Solutions Oy
 Mainos Jane Oy
 Mainoslahjamarja Oy
 Mainospalvelu A. Laitinen Ky
 Mango Solutions Oy
 Manpowergroup Oy Jyväskylä
 Marjalan tila
 Markkinointi Tapio Nyrönen Oy
 Matka Mäkelä Oy
 Matti Tulla Oy
 MCT-Tech Oy
 Mehiläinen Oy
 Meiko Oy
 MekaFluid Oy
 Meklaritoimisto Helmi Oy
 Merituuli Advisors Oy
 Mestariitiimi Oy
 Metallisorvaamo Kleimola Oy
 Metener Oy
 Metso Trans Oy
 Metsä Board Oyj Äänekoski
 Metsä Fibre Oy Biotuotetehdas
 Metsähallitus Metsätalous/Länsi-Suomi
 Metsäkone Mäkinen Oy
 Metsä-Multia Oy
 Metsätyö Oy
 MIAMI Performance Agency Oy
 Midinvest Management Oy
 Mika Lankinen Oy/ K-Citymarket Äänekoski
 Mikro-Väylä Oy
 Millpoint Oy
 Mintly Oy
 Mirkan Assaripalvelut Oy
 MKO Ympäristöpalvelut Oy
 MLT Machine & Laser Technology Oy
 Moduls Oy
 Mohako Oy
 Moirai Executive Oy/ Eezy Personnel
 Moisio Forest Oy
 Mondo Workwear Oy
 Monetra Keski-Suomi Oy
 Monexmedia Oy
 Moonstone Productions Oy
 MP-Gold Oy / Kytölään kello ja kulta
 MP-Plast Oy
 MR Constructions Oy Ltd
 Msj kiinteistöt Oy
 MTA-Taxi
 Mukamas Learning Design Oy
 Multian Saha Oy
 Multimek Oy

Musiikki tuotanto Ukkokiekku Oy
 Mustankorkea Oy
 Muurame Golf Oy
 Muuramen apteekki
 Muuramen kunta
 Muuratpuu Pohjonen Oy
 MyHID Oy
 Mänttä Pump Works Oy

N

Nammo Vihtavuori Oy
 Neilos VLR Oy
 Neova Oy
 Nettiresta Oy
 Newsec Property Asset Management Finland Oy
 NextOil Oy
 Niilo Mäki -säätiö sr.
 Niko Jokela Consulting Oy
 Ninjou Oy
 Nisula Forest Oy
 Nisulan Puunjalostus Oy
 Nodeon Finland Oy
 Nordea Bank Oyj
 Nordic Business Group Oy
 Nordic Drones Oy
 Nortig Oy
 Nosto ja Kuljetus Jauhiainen Ky
 Nosto Ja Kuljetus Ruuska Ky
 Nouryon Chemicals Finland Oy
 Novela KS Oy
 Nuorten yrittäjyys ja talous NYT

O

O.M.A. Muutoskumppani Oy
 Oddscomp Oy/ Suomen Yrityskaupat
 OivaTyö Oy
 Ok-Vise Oy
 Olikos Naulakot Oy
 Oma Säästöpankki Oyj
 Ommellinen Oy
 On Office Oy
 Online Solutions Oy
 Onsteel Oy
 OP Koti Keski-Suomi Oy LKV
 Opinsys Oy
 Orkla Suomi Finland Oy Ab
 Oro Urakointi Oy
 Osakeyhtiö Juho Jussila
 Osakeyhtiö lamit.fi
 Osamyynti Trucks Oy
 Osk Äänekosken KAK
 Osuuskauppa Keskimaa
 Otavan Kirjapaino Oy
 Outokumpu PSC Finland Oy
 Ovaro Kiinteistösijoitus Oyj
 Oy CandyWell Ltd
 Oy Haka-Wood Ab
 Oy Kellfri Ab

Oy Rindesso Ltd
Oy Stop Noise Finland Ltd
Oy VEY Ab

P

Pasram Oy
Patera Oy
Paytrail Oyj
PCBI Sähkö Oy
Peab Oy Jyväskylä
Peliosuuskunta Expa
Pengon Oy
Pentti Janhonen Oy
Perkiö Oy
Petäjaveden kunta
Petäjaveden Osuuspankki
Peurunka Oy
PH-Rakennuttajapalvelu Oy
Pihlajalinna Lääkärikeskukset Oy
Pihlajalinna Seppälääkärit Oy
Pihtiputaan apteekki
Pihtiputaan Kiinteistöpalvelu Oy
Pihtiputaan Lämpö ja Vesi Oy
Pinja Digital Oy
Pirkko Orre Tmi
Pisla Oy
Pitek Oy
Pitopalvelu Raija Sipinen Kommandiittiyhtiö
Pohjanmaan Rivirakenne Oy
Pohjola Rakennus Oy Suomi
Polar Granit Oy
Polarwell Services Oy
Pool4You Oy
Porakaivoliike Kallioniemi Oy
Pose Oy
Powecon Oy
Premeka Oy
Prima-rakentajat Oy
Probis Solutions Oy
ProBoreal Oy
Procemex Oy
Proflycon Oy
ProKylmä Oy
ProSolve Oy
Prospectum Oy
ProTest engineering oy
Proxel Oy
Purkaamo Auto-osix Oy
Puuppolan Suksi Oy
Puusepäntiike Astikainen Avoin yhtiö
Puusepäntiike Veljekset Aitto-oja Oy
PVAT Oy
Pörssi Ry

R

R. Ruth Oy
Raiconsulting Oy
Raikua Oy
Rajala Artesan Oy
Rakennus- ja lasiliike Heino Oy
Rakennus ja Saumaus Sälli Oy

Rakennus-Kaseva Oy
Rakennusliike Jyväskuutiot Oy
Rakennusliike Lahtinen Oy
Rakennusliike Masi Oy
Rakennusliike Pekka Hämäläinen Oy
Rakennusliike Porrassalmi Oy
Rakennusliike Seppänen Oy
Rakentajan Ipa Oy
Rakshares Oy
Ramboll Finland Oy
RamonEdge Oy
Rannan Teollisuuskone Oy
Rastor-instituutti ry
Rautari Oy / K-Rauta Seppälä
Rautpohjan Konepaja Oy
Realtrust Oy
Redanredan Oy
Reijo Jylhä Oy
REIM Jyväskylä Oy Ltd
Rekka Group Oy
Rengasnuora Oy
Reptail Oy
Resilio Oy
Restasähkö Oy
Restella Oy / Caffitella
Reteko Oy
Revcon Oy
Rexel Finland Oy
Rhea Ship Lines Oy
Riihivuori Resort Oy
Riihon Majatalo Oy
rkk Bear Group Oy
RockOn Oy
Rouhee Group Oy
RTN Rakennus Oy
Ruthin Leipomo Oy
Ruuska Service Oy

S

Saarijärven Kaukolämpö Oy
Saarijärven kaupunki
Saikkonen Engineering Oy
Saizeri Oy
sakonneL Oy
Sales Vision Oy
Salokorpi-Yhtiöt Oy
Samcons Oy
Samla Capital Oy
Sammet Dampers Oy
Sana tai pari Oy
Sanoma Media Finland Oy
Santalaitikustannus
Saranen Consulting Oy
SaRus Oy
SATAMAKAPTEENI OY
Saurus Oy
Savon Kuljetus Oy
Savutuvan Apaja Oy
SC Software Oy
Scandic Hotels Oy / Scandic Jyväskylä
Scandic Hotels Oy / Scandic Laajavuori
Schenker Oy
Schwer Fittings Oy Suomi
Secapp Oy
Seelsa Consulting Oy

Semma Oy
 Seppo ja Hilikka Jukkala / K-Market Kannontori
 Seppäkoski Oy Juha Koski
 Serdac Oy
 Serimedia Oy
 Serviplan Oy
 Siemen Forelia Oy
 Silmu Software Oy
 Silvasti Software Oy
 Simla Oy
 Simon Auto Oy
 Sinski Oy
 Sirate Group Oy
 Sirav Oy
 SiriusPro Oy/ Rakennuspalvelu
 Siroauto Oy
 SISU - SÄÄTIÖ RY / SR
 Sitowise Oy
 Sivil 3D Oy
 Sivuprofiili Oy
 SK Lisääpu Oy
 SKAL Keski-Suomi Ry.
 Skandinavian Muoviasennus Oy
 Skanska Talonrakennus Oy
 Sleipner Finland Oy
 Smartius Oy
 Sohvi Oy
 Specialty Minerals Nordic Oy Ab
 Spinnova Oyj
 Spiralo-Putki Oy
 Sportum Oy
 SRH Service Oy
 SST-Team Oy
 SS-Työstö Oy
 SSVF Finland Oy
 StabPipe Oy
 Stafix Oy
 STEKA Oy
 Stemma Oy
 Stresstech Oy
 Studio Aki Korpinen Oy
 SunBrandi Oy
 Suo-La Group Finland Oy
 Suomala LKV Oy
 Suomalainen Uimakoulu Oy
 Suomen Biovoima Oy
 Suomen Brodeeraus Oy
 Suomen Erillisverkot Oy
 Suomen Henkilöstöasiantuntijat Oy
 Suomen Korttipiste Oy
 Suomen Logistigo Oy
 Suomen Myymäläkaluste Oy
 Suomen Osteriakatemia Oy
 Suomen Punainen Risti Kontti-Kierrätystavarataloketju
 Suomen Punainen Risti Länsi-Suomen Piiri
 Suomen Saunarekka Oy
 Suomen Tekniikkapalvelu Oy
 Suomen Terveystalo Oy
 Suomen Tuulivoimayhdistys ry
 Suomen Vesileikkaus Oy
 Suomen Yrityskehitys Oy
 Suomenselän Laminointi Oy
 Suunnittelu Heijastus Oy
 Suzano Finland Oy
 Swing River Oy

Sydän-Suomen Taloushallinta Oy
 Symcode Oy
 SYS Audit Oy
 Syöte-Huvilat Oy
 Sähkö Niskanen Oy
 Sähköliike Wattiset Oy
 Sähkötyö Rentola Oy
 Sähkö-Äijät Oy
 Säilyke Herttua Oy
 Säynätsatama Oy
 Säästöpankki Optia

T

T.A. Niskanen Oy
 T.V Ravintolat Oy
 Tmi Timo Mäkinen, Raha, Antiikki ja Arvioi
 Tacit Space Oy
 Tac-Stick Oy
 Taipaleen Teräs Oy
 Taito Keski-Suomi ry
 Taitopilvi Oy
 Taittopalvelu Yliveto Oy
 Taksi & Tilausliikenne Tuomi Oy
 Talastyö Oy
 Talenom Yritystiltil Oy
 Talouspäällikkö.net Oy
 Tana Oy
 Tasantili Oy
 Tavinsulka Oy
 TechnoSmart Oy
 Telia Finland Oyj
 Telinekataja Oy
 Teollisuusmeklarit Oy
 Termex-Eriste Oy
 Terrasolid Oy
 Terästyö JK & JK Oy
 Terästyö Kukkola Oy
 TG Talentgate Oy
 TH Tarmatic Oy
 Thewind Oy
 TietoAkseli Group Oy
 Tietokeskus Finland Oy
 Tietosuunta Oy
 Tiimiakatemia Global Oy
 Tikka Spikes Oy
 Tikkasec Oy
 Tikomet Oy
 Tili Ja Laskenta Jarnamo Oy
 Tilintarkastus Jouko Oy
 Tilintarkastus Jukka Sorjonen Oy
 Tilintarkastus Karhala Oy
 Tilintarkastus Ranta-Korpi Oy
 Tilintarkastus Vihinen OY
 Tilitoimisto E. Poutiainen Ky
 Tilitoimisto Jauhiainen Oy
 Tilitoimisto Kymppiset Oy
 Tilitoimisto Limatius
 Tilitoimisto Protilit Oy
 Tilium Oy
 Timanttityö Oy Jyväskylä
 Timmi Software Oy

TitiTyy Oy
 Tmi Tähtioja / CenterMarket
 Himos
 TNNet Oy
 Toimialapalvelu Focus Ky
 Toivakan kunta
 Tommi Mäkinen Racing Oy
 Topiron Ky
 TOYOTA GAZOO Racing World
 Rally Team Oy
 Trail It Oy
 TRE-Service Oy
 Treston Oy
 Tridea Oy
 Trimedia Oy
 Trio-keittiöt Oy
 Trustmary Finland Oy
 TSR Talouspalvelut Oy
 Tucon Oy
 Turvetuote-Peat Bog Oy

Tmi Tähtioja/ Center Market
 Himos
 TNNet Oy
 Toimialapalvelu Focus Ky
 Toivakan kunta
 Tommi Mäkinen Racing Oy
 TOYOTA GAZOO Racing Europe
 GmbH Suomen Sivuliike
 Trail It Oy
 Treston Oy
 Trimedia Oy
 Trio-keittiöt Oy
 Trustmary Finland Oy
 TSR Talouspalvelut Oy
 Tucon Oy
 Turvetuote-Peat Bog Oy

U

Ukon-Ilma Oy
 UPM Specialty Papers Oy
 Urtti Asianajotoimisto Oy
 Uuni- ja tarvikemyynti Matti Sirkka
 Oy / Jyväskylä

V

V. A. Nurminen Oy / K-Citymarket
 Seppälä
 Vaajakosken Sähkö- ja

Putkipalvelu Oy
 Vahanen Jyväskylä Oy
 Vakuutusmeklariliike Ahjo Oy
 Valakea Oy
 Valmet Technologies Oy
 Valtra Oy Ab
 Valu Digital Oy
 Value Films Agency Oy
 Valwood Oy
 Vamos Natural Finland Oy
 Varjolan Tilan Matkailu Oy
 Vector Team Oy
 Velha Oy
 Veljekset Lehtomäki Oy
 Vesijohtoliike Jauni Oy
 Viattomat Capital Oy
 Viestintä-Paprico Oy
 Viestintätoimisto Diverstas Oy
 Viestintätoimisto Medita Oy
 Viherlandia Oy
 Viitasaaren apteekki
 Viitasaaren Vuokra-asunnot Oy
 Viitasaaren Yrityspalvelu Ky
 Vincit Jyväskylä Oy
 Virtanen Veli Matti Juhani
 Vp-Lux Oy
 VRP Keski-Suomi Oy

W

WB Solutions Finland Oy
 Weefiner Oy
 WEKE-Katiskat Oy
 WeSolve Oy
 WinTech Oy
 Woolman Oy

Y

YIT Suomi Oy
 Yrityspalvelu Berg Oy
 Yöpuu Yhtiö Oy

Z

Zaner Arkkitehdit Oy

Ä

Äänekosken ammatillisen
 koulutuksen kuntayhtymä POKE
 Äänekosken Energia Oy
 Äänekosken kaupunki
 Äänekosken Kehitys Oy
 Äänekosken Kiinteistöhoito Oy
 Ääneseudun Asunnot Oy

*Markkinatalouden,
yrittäjyyden ja
Keski-Suomen
kasvun puolesta*

**KESKI-SUOMEN
KAUPPAKAMARI**

